

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, augusztus 7.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Jó közigazgatás.
Szociális politika.
Kossuth leveléből — sajtókaró.
Fegyelmi vizsgálat házasságtörés miatt.
A búr foglyok viszontagságai.
Arad és a szocialisták.
Öngyilkosság a vonaton.
Halál a Neptun-túrdőben.
Arad a csabai tornaversenyen.
Léggömbök kerestetnek.
Lovagias ügyek az écsaki botrányból.
Öngyilkos egyetemi tanár.
Mayerné a fogházban.
Ég az operaház!
A polgármester fia.
Tárca: A szerb honvéd. Irta: Rózsay Pál.
Regény-Csarnok: Hipnózis. Irta: Hardy I. D.

Jó közigazgatás.

Arad, augusztus 6.

Oröm fogadja és lelkesedés üdvözlő országszerte a hirt, hogy még ez év októberének elején a vármegyei, községi ügyvitel egyszerűsítéséről szóló rendeleteket azonnal való végrehajtás céljából közlé fogják tenni.

Alig van minálunk, magyarországbeli lakóknál, közismertebb és többet vitatott kérdés a közigazgatás kérdésénél.

Talán azért, mert mindnyájunknak kijutott a mai adminisztráció mellett fenálló labyrinthus-rendszer hosszas eljárásaiából fakadó tenger kellemetlenség és huza-vona, de lehet azért is, mert nálunk csaknem három évszázadon át — főleg al-

kotmánypolitikai tekintetek miatt — a vármegyék és városok ügyeinek vezetésére utaltatott a nemzet javaereje, úgy, hogy mikor e szó „közigazgatás“ megcsendül, mindenki valamelyes jóismerős fogalmat vél üdvözölhetni, melynek javítására minden törzsökös magyarnak meg van a maga külön, de csalhatatlan plánuma.

Nálunk tagadhatatlanul igaz, hogy az állami és autonóm kezelés között való mohammed-koporsószerű lebegés nem kis mértékben tette óhajtatandóvá a reformot de az sem feledendő el, hogy még nem volt az emberek kormányzásának soha olyan formája, melylyel a kor, melyben instituáltatott, teljesen megelégedett volna.

A jelenlegi kormány működésének fő-céljával a benső béke helyreállítását és a benső reformok keresztül vitelét tűzvé ki, nem találhatott égetőbb kérdésre, mint éppen a vármegyei és községi adminisztrációnak s ezzel kapcsolatban a gyámügyi és közigazgatási bizottságok előtt való eljárás egyszerűsítésének kérdésére. A belügyminiszterium kodifikáló osztályában hosszas és nagy munka után el is készült az öt egyszerűsítési javaslat, melyek egyöntetűségének és praktikus kivihetőségének megvitatása céljából ült össze a múlt hónapokban az ország legkiválóbb közigazgatási adminisztratív férfiai közül egy ankét a belügyminiszter elnöke alatt. Az ankét a legteljesebb elismeréssel honorálta a kodifikáló osztály érdemes munkáját és igen

kevés, lényegtelen, leginkább formai módosítást téve azt teljesen megfelelőnek és korszerűnek találta.

Az öt javaslat végleges szövegezés alatt áll és — mint félhivatalosan jelentik — a munkálat minél előbb befejezést nyer, úgy, hogy még október hó elején megjelenik a belügyminiszteri rendelet a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről, helyesebben javításáról.

Az új eljárás lényegét a közvetlenség szóbeliség lehető kiterjesztése minden vonalon és a céltalan, legtöbbször formaisági írásbeliség, rubrika-kitöltés mellőzése fogja képezni. Az ügyeknek ezentúl meg lesz a saját természetükben rejlő megkülönböztetése hivatalos szempontból is: lényeges és lényegtelen-re, a mit a mai eljárás és rendszer — sajna — nem ismer, úgy, hogy a legobskurusabb faluban is a lehető legnevettségesebb buzgalommal vezetik a temérdek lajstromot, iktató-jegyzéket, kimutatást a „pettyes hátu légy irtásáról“ szóló miniszteri rendeletről, de éppen ezért aztán a lakosság legvitálisabb életérdekeinek megfelelő rendeletek végrehajtásában sem megy tovább a végrehajtó hatalom temérdek munkával agyonterhelt utolsó közege: az a falusi vagy körjegyző, éppen csak azért, mert fizikai lehetetlenség az apró-cseprő jelentéktelenségek nyilvántartására, kezelésére, elpocsékolott munkaidőből fönmaradó kis idő alatt ezeknek a fontos kérdéseknek érdemük szerint való méltatása.

TÁRCA

A szerb honvéd.

Irta: Rózsay Pál.

(Vége.)

Nem, nem, semmi esetre sem maradok e martalócok között, az én kezemre ne száradjon ártatlanok vére, — így gondolkozott magában, Radoszavlyevics — és eszébe jutottak a nagy-kikindai, temerini és moholi véres napok, füleibe hangzottak most is a lángok közé dobott lakosok rémesajgatásai, megfogamzott agyában a terv hogy bármily módon, de megszökik.

Igen de hogyan? Szerbiába vissza nem térhetett, mert a sáskaraként minden területet ellepett szerbek közé kerülhetett volna, kik a minden igazolás nélkül lappangót bizonyára gyávaság vagy kémkedéssel gyanúsították volna, s ez esetben szomorú sorsnak nézhetett elébe.

Hosszas töprangés után végre oly eszméje támadt, mely minden eddigi terveinél sikeresebbnek és jobbnak ígérkezett t. i. hogy elfogatja magát a magyarok által. Ez a terv látszott előtte a legelőnyösebbnek.

A szent-tamási járőrséget az elenség kikémlése céljából mindig az önként jelentkező elszánt harcosokból válogatták ki. Veszélyes az ily járőrségnek az utja éjjel, minden bokor,

földhányás vagy árokból gyilkos lövéseknek eshetik áldozatul a járőr, ha bármily óvatos is.

Radoszavlyevics Wladimir vállalkozott szinte e veszélyes expedícióra mint vezető. Ó-Becse irányában ez időtájt jelentékeny hadi eseményeknek kellett történni. A pár nap óta meg-meg ujuló ágyúlövésnek tompa moraja figyelmeztették a szent-tamásiakat az éberségre, és készítették őket kifürkészni a gyanus körülmények mibenlétét.

De kövessük a kémszemlére indult csapat nyomait.

Egy órai lovaglás után a homokos talajt zombékos terep váltotta fel. Ily helyen egypár gyalogos száz lovasat is tönkre tehet, mert a ló csak lépést mehet a süppedő talajon Radoszavlyevics és csapata alig volt képes előrehaladni. Kezdték is általánosan zugolódni, hogy hová vezeti Wladimir őket, mikor már a lovak térdig gázolnak a mocsárban.

Radoszavlyevics csak ezt várta, aztán megszólalt.

— Igazatok van, itt előre nem mehetünk, forduljunk vissza, jobb utat kell keresnünk, mert ha a magyarok itt meglepnek, egy sem menekül el közülünk élve. Jertek másfelé.

Azzal megfordult lovával, s megindult. A többiek kedvetlenül követték. Szerencsésen kigázoltak az ingoványos helyről, a homokos talajra kivergődve, így szólt Radoszavlyevics:

— Barátim, eredmény nélkül visszafordulni nem tanácsos. Ismerem Trifkovic parancs-

nokot, szigorú ember megbüntetne mindnyájunkat, azért azt tanácsom, jobb lenne az országutat megkeresni, s azon haladva kifürkészni az ellenség hadállását. Én majd előre nyargalok a nyugati irányban, hol meggyőződésem szerint jobb utat találunk, ti pedig maradjatok itt s ha a távolból lövést fogtok hallani, akkor az Ó-becsei vámház irányában kövessetek.

Radoszavlyevics terve általános helyesléssel találkozott. Örültek, hogy a veszedelemtől távol lehetnek, csak had menjen a vezető, ha bátorsága olyan nagy. Midjárt kezdtek is leugrálni lovaikról, hogy a földön kényelmesen elnyújtzkodva pipaszó mellett eldiskurálhassanak.

Wladimir pedig megsarkantyuzva lovát sebes vágatással tünt el zemeik elől.

V.

O Becse és Szent-Tamás között hosszú vonalban táborozott a magyar haderő jobb szárnya. Kolovrát, Eder és Wollnhoffer parancsnoksága alatt, támadásra készülő Szent-Tamás ellen, mely később, július 18-án be is következett. Ezt megelőzőleg azonban tervszerű tüntetések voltak, s a néha fel-el süttögetett ágyuk dörgése a szent-tamásiak nyugtalanítására szolgált.

Éjjelenként a megkettőztetett számú előőrsek mellett még a Vilmos-huszárok őrzárata is cirkált keresztül-kasul a környéken, s gyak-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Mind e korszerű újítások kellő méltánylást találnak az új eljárási szabályzatban, melynek életbeléptetésével egyszerre el kell némulnia minden panasznak az adminisztráció lassúsága, nehézkessége, tulságos formaisága ellen, mert az a mai előhaladottság mellett létesíthető legjobb ügyvitelt fogja bevezetni. (h-h)

A képviselőház munkaprogramja. Budapest-ről jelenti tudósítónk: A miniszteriumban már másfél hónapja lázas tevékenység folyik. A belügyminiszteriumban a közigazgatási reform előmunkálatai befejezéshez közelednek. A községi törvény revíziója rövidesen készen lesz és a járási közigazgatás reformja ezzel egyidejűleg halad. A be- és kivándorlásról készült törvényjavaslat néhány hét múlva anket elé kerül. Ezekon kívül sok más javaslat készül, a melyek közül nem egy meglepetést fog kelteni. A pénzügyminiszteriumban az állami tisztviselők helyzetének javítására irányuló javaslatot készítik elő. Az igazságügyminiszteriumban korszakalkotó reformok vannak munkálat alatt, mint a minő az új büntető jogi novella telekkönyvelés és a biztosítási ügy organizus reformja és rendezése. A földmivelésügyi miniszteriumban pedig egész sereg szociális jellegű javaslat készül, a melyek hivatják arra, hogy mindinkább élét vegyék annak az agitálásnak, amelyet nemzetközi szociálisták önző vezetői folytatnak. Ennyiből is látni való, hogy az őszi ülészakra rendkívüli nagy munka vár nem is szólva az Ausztriával kötendő vám- és kereskedelmi szerződésekről.

A szerb egyházi kongresszus. Karlócsról telegrafálják: A gör. kat. szerb egyházi kongresszust decemberben egy rendkívüli ülészakra ismét egybehívják. Ebben fogják valószínűleg azt a szabályzatot tárgyalni, melyet a szerb metropolita-alapok kezelése dolgában most készít a kongresszusi választmány. A szerb egyház autonómiai költségei tudvalevőleg két alaptól fedeztetnek, az általános szerb egyházi nemzeti alaptól, mely jelenleg 4,861.740'36 koronára rug, továbbá a nemzeti klerikális alaptól, melynek összege 4,992,780 korona 15 fill.

ran nem egy lappangó szerviaus került hurokra.

Egyik éjjel kémszemlét teljesítő huszár őrzőjárat vonult el nyugati irányban Szent Tamás felé. Lépésben haladtak előre, karabélyaikat lövésre készen tartva kezeikben.

A hold bevilágította az egész környéket, a távolból mindent ki lehetett venni. A huszárok szótlanul ültek lovaikon. Egyszerre az őrzőjárat vezetője megszólalt. Hirtelen megállt a csapat, az őrzőjárat hátra fordulva, kardjával egy irányba mutatott.

— Nézzetek fiuk balra, ott valami tömeg mozog, mintha lovas volna.

Csakugyan ugys volt, a holdfény mind jobban megvilágította a közelgő lovas körvonalaikat.

— Be kell keríteni! fele jobbra, fele balra át! hangzott a vezényszó.

Szükségtelen volt, a lovas nem változtatott irányt, gyorsabban közeledett előre, midőn pedig a huszárok által képezett körbe ért, megállította lovát, és fehér kendőt lobogtatott kezében.

A megadásnak jelére a huszárok közrefogták az érkező lovast, akkor látták, hogy az egy fiatal szerb harcos.

A Radoszavlyevics Wladimir volt. A szokás tehát sikerült.

VI.

Ejjél volt már, midőn a huszár őrzőjárat be-
kisérte foglyát O-Becsére. Az éjjeli szolgálatot

Szociális politika.

(Második közlemény.)

Arad, augusztus 6.

A magyar ember híres az ő józan észjárásáról és nyílt szívűségéről úgy annyira, hogy ha egyik-másik közéleti emberünk részéről az ellenkezőt tapasztaljuk, azonnal hajlandók vagyunk az illetőt nem magyarnak tartani. Es ebben áll az igaz magyar állampolgárnak lelki nemessége. Ezt a lelki nemességet és ezzel a magyar állampolgári öntudatos büszkeséget minden szocial-politikusnak nemcsak számításba kellene vennie, hanem minden gondjával oda kellene hatnia, hogy ez minden téren érvényesülhessen. Ez ugyanis oly szocial politikai tényező minden államalkotó fajban, mely nélkül annak a többi fajok fölötti uralmát biztosítani nem lehet. Ez az egyenesség, józanság és az ebből folyó önérték és büszkeség biztosítja az angol fajnak is a világhuralmat.

Sajnos azonban, hogy ez a nagyon szocial-politikai elv a múlt bűnei alatt sokat veszített a maga fényéből és tisztaságából, nem azért, mintha a valódi magyar fajban ezek a nemes vonások elhomályosultak volna, hanem igenis azért, mert a modern élet gazdasági küzdelmeire a magyar faj nem volt kellően előkészítve és intéző köreink ebben a téves meggyőződésben sínylődték és ezt nyíltan hirdették is, hogy a magyarságot ki kell ábrándítani az ő nemzeti és ezzel erkölcsi ideáljából és tisztán gazdasági ténnyé, realis haszonra kell szorítani figyelmét. Azt azonban nem vették számba, hogy ez utóbbi téren már régen túl van szárnyalva a magyar faj a körülötte és közötté élő más fajoktól, a melyeknek még az az előnyük is meg volt, hogy semmiféle tradíciók nem akadályozták őket a gazdasági versenyben, melyeket a kormányok példája épen nem igyekezett az idegen fajokban is némileg föl-
ébresztetni.

Szerencsénk, hogy az ábrándításkodás a valódi magyar faj ideális vonásait megrontani nem tudta és habár gazdaságilag sokat kellett veszítenie a többi fajokkal szemben, mert míg a nemzet ideáljait tüzzel-vassal igyekeztek irtani, gazdasági képességeit pedig téves pártpolitikából teljesen elhanyagolták; mindazonáltal az ideáljaihoz szívósan ragaszkodó nemzet nemes vonásai nem téveszthették el hatásukat a gaz-

teljesítő tiszt, szerb tolmács közbenjöttével azonnal kihaligatás alá vette Wladimirt, ki őszintén elmondta mindazt, ami lelkét nyomta. Nem maradhatott tovább oly emberek között, kik a kegyetlenkedésekben még a fenevadakon is túl tesznek, az irtózat készítette szökésre.

Faggatták, hogy adjon felvilágosítást a szent-tamási állapotokról, mert különben mint kémmeleg fognak vele elbánni, ki csak azért jött hogy az itteni körülményeket kikémlelje s kedvező alkalommal ismét visszazökjék.

— Esküszöm az égbe, a szent szüzre, kinek képét itten a keblében hordom, hogy igazat mondtam — válaszolá Wladimir. A szent tamási erősségről felvilágosítást nem adhatok, az ottani körülmények nem érdekelték, mert mindig csak a megszabadulás eszméje foglalkoztatta elmémet. Különben, hogy bizonyítsam ragaszkodásomat irántatok, adjatok fegyvert, kezembe, de innét vigyetek másfelé. Van a szegény magyarnak elég ellensége másutt is, itt irtózom testvérvért ontani.

Másnap Radoszavlyevics Wladimir utban volt Szeged felé; s a haza harcosának száma egygyel szaporodott.

VII.

Majdnem két évig vérvörös volt a színek királya Magyarországon. A föld pirosolt a vértől, az égő házak lángjai biborszínre festették az ég boltozatát.

Lassan-lassan tünedezni kezdett a vörös

daságilag felcserepedett idegen fajokra amelyben ezek az erkölcsi gondviselés hatása alatt előbb-utóbb kénytelenek voltak szintén felvenni valamit a magyar nemzeti öntudatból és kénytelenek voltak legalább részben beleolvadni a nemzet testébe, hogy gyakorlottabb gazdasági képességeikkel a modern élet küzdelmeire képesebbé tegyék magát az egész nemzetet és ezzel az államot is.

Mennyivel könnyebb lett volna azonban a magyar faj fensőbbtségét biztosítani azzal, ha az alkotmányos korszak bekövetkezte után azonnal hozzáláttak volna mindenütt — kormányok és közigazgatás egyaránt — a magyar faj zömét gazdasági képességeinek megfelelő iskolákkal bőven ellátni, a melyek azóta az uralkodó faj legalsóbb rétegeit is a nyugati művelt nemzeteknél mindenütt elért gazdasági öntudatra ébreszthették volna.

E helyett azonban cirkumspektus és tisztán gazdaságilag gondolkodó nemzetiségeink nyerték el a művelődés hatékony eszközeit, a melyeket ezek aztán alaposan kiaknázván, reászabadultak a tősgyökeres magyar fajra és azt a magyar állam jóvoltából nyert magasabb intelligenciájukkal gazdaságilag lassankint kifosztották. És ha bölcs kormányaink és közigazgatásunk legalább gondoskodtak volna arról, hogy ezek a felcserepedett fajok valamit nyertek volna azokból a nemzeti ideálokból is, a melyeknek átérzése nélkül magyar állampolgári öntudat alig ébredhet valakiben. Azonban épen ez volt közigazgatásunknak vörös posztója, a melytől oktalanul ijedeztek, és a melyet mindenütt tüzzel-vassal igyekeztek pusztítani, még ott is, a hol az ősi erő — hála a gondviselésnek ellenállhatatlan vetot kiáltott oktalan igyekezetük elé.

Az uralkodó faj vetója azonban a pusztában elhangzó szó maradt és most esodálkozunk és bizony sokszor indokolatlanul dühösködünk, hogyha a csupán gazdaságilag gondolkodó nemzetiségeink egyik-másik kiművelődött alakja ékes nemzetiségi nyelvén káromolja a magyart abban a biztos reményben, hogy lassankint megterésést busásan fogják majd megjutalmazni.

A magyar fajt kell első sorban művelni és ezt kell előre tolni, nem pedig kétes értékű nemzetiségi jutalmakat osztogatni ott, a hol szó sem lehet őszinte megtérésről, legfeljebb a magyar állami pénzen szerzett kultura fejlesztéséről.

szin, az egyhangú komor szürkesség, majd a gyász sötétsége váltotta fel azt.

A szabadságharc lezajlott. Oriási küzdelem után a maroknyi magyart legyőzte két nagyhatalom zsoldosainak százazrei és az árulás.

A világsi fegyverletétel után egyszerre feloszlott minden magyar haderő. A menekülők ezrei lepték el az országutakat, fájdalomtól sajgó köblökben hordva a kétségbeesés keserű érzetét.

Forró augusztusi nap volt, a temes-kubini országuton gyors robogó kocsin négy porlepett alak ült, három férfi és egy nő. A férfiak közül az egyik a fuvaros, ki a lovakat hajította, a másik kettő a nő mellett ülve fürkészőleg tekintgetett hátra. Egyenruhájukról könnyen reájuk lehetett ösmerni. Honvédek voltak, az idősebb Benkovics, Hunyady zászlóaljbeli őrnagy. A másik Radoszavlyevics Wladimir hadnagy, a csinos fiatal nő pedig az őrnagy felesége.

Wladimir bátorsága folytán emelkedett a tisztí rangra, számos ütközetben kiváló jelét adta vitárságának, s őrnagyhöz, ki szinte szerb származású volt bajtársi szeretettel ragaszkodott. Mint annak idején segédtsíjtje híven osztozott vele a tábori élet nélkülözéseiben. A közös sors azonban, mely a honvédeket érte őket is menekülni kényszeríté, s az őrnagy — Wladimir tanácsát követte t. i. a szerb területre menekvést, hol a magyarok fegyverletételéről értesült török csapatok barátságos értelete folytán biztonságban lehetett, másrészt

tette annál veszedelmesebb fegyverforgatásról az állam egység szétbontása céljából.

És itt kénytelenek vagyunk arra az őszinte szóra figyelmeztetni minden józan magyar embert, hogy szerintünk az az ember elvesztette maga alól a valódi erkölcsiség talaját, vagy természetétől fogva már nagyon durva érzésű ember lehet, a ki nem tud gyermeki szívvvel ragaszkodni az ő fajához, az ő nemzetiségéhez, a melyben első benyomásait és egész nevelését nyerte; a ki háladatlanul fordul el régi nevelőitől és önzőn gerálja magát akár magyarnak is, mert egyszerűen jutalmat remél. Az ilyen fajta jellem lehet cirkumspektus gazda és talán realisan gondolkodó családapa, azonban alig hisszük, hogy tetteit megtérése nyereség volna a nemzetre.

Az őszinte magyar állampolgári öntudatot csak úgy lehet nevelni és terjeszteni is az idegen fajok között, hogyha a magyarságot előretolni, ennek jó tulajdonságait igyekezzünk mindenütt érvényre emelni és úgy szellemi, mint erkölcsi fensőbbisége előtt önkéntes meghódolásra bírni mindenkit. És itt van a tapintatos, igazságos, erélyes és a magyar nemzeti öntudattól áthatott atyai közigazgatásnak tere a nagy nemzeti munka végrehajtására.

Nem egyszer tapasztaltuk, hogy nemzetiséglakta vidékek népe a már megismert magyar embert kívánta vezetőjének, mert tudta, hogy attól csak jót fog tapasztalhatni és a magyar közigazgatási hatalom az ő vakságában és mucsai nivón álló nemzeti politikájával az egész község által utált nemzetiségi embert erőszakolta a népre. Az ily eljárás kétszeresen sebz meg a magyar állampolgári öntudatot a népben először is azzal, hogy a magyar fajnak elvágja az utat a terjeszkedésben, másodsor pedig az utált nemzetiségi ember által képviselt magyar adminisztrációba vetett hitet is megingatja a népben, ha ugyan egyáltalán volt alkalom már, a vidék népében eziránt valami hitet ébreszteni. Magyar emberek erőszakolása sem helyes, a mint hogy semmiféle erőszak jó eredményre nem is vezethet, a magyar kisebbség befolyása azonban fölülről is elősegíthető, de csakis abban az esetben, hogyha a megválasztandó magyar férfiú teljesen kipróbált, tapintatos és a közérdeket szíven viselő munkaerőnek bizonyult.

Minden esetre a legjobb meghagyni a népet az ő akaratánál, hadd tanuljon a maga ta-

pasztalásából lassankint különbséget tenni a jó és rossz között és érezze azt, hogy a magyar állam fennhatósága alatt akarata szerint boldogulhat, mert jegyezzük meg jól ezt az igazságot, hogy a népek is olyanok, mint a gyermekek: szeretik azt, a ki engedékenységet tanúsít irántuk még akkor is, hogyha ez az engedékenység a nép jellemének teljes átalakításával és az uralkodó fajba való beleolvadásával, vagy egy életrevalóbb faj által való kiszorításával egyszóval az illető nép halálával jár; de gyűlölik az erőszakot még akkor is, hogyha éppen ez volna életének megmentője. A lassu halál rendszerint nem fáj, de az életmentő operáció bizony senkinek sem esik jól.

Helvét dr.

TÁVIRATOK.

A kongregacionista iskolák.

Brest, augusztus 6. *Gayrand* abbé képviselő a képviselői szalaggal diszitve azokban a községekben, amelyek a kongregacionista iskolák bezárásának ellene szegülnek, előadásokat tart és ellentállásra buzdít.

Bésançon, augusztus 6. A *Liebvillers* községbeli egyetlen kongregacionista iskolát, a mely nem tett eleget a törvénynek, bezárták. Az apácákat erőszakkal kellett az iskolából eltávolítani.

Az amerikai zavarok.

New York, augusztus 6. Egy port-au-princei távirat jelenti: *Firmin* tábornok ideiglenes kormányt szervezett az északnyugati és *Artiboni* tartományok számára Gonaives székhellyel. Önmagát elnöknek nevezte ki és kormányt alakított.

Cap-Haitien, augusztus 6. *Jumeau* tábornok tegnap vereséget szenvedett és most *Arcahaye* felé menekült. *Antoine* tábornok *Leoganeban* van. A csapatok bevonultak *Limbebe*. A város nyugodt.

Kína népe nyomorban.

Sanghai, augusztus 6. *Sharritts* tábornok, az amerikai tarifabiztos tegnap egy banketten beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a kínai népet a megadóztatások által, amelyekre a központi kormány kötelezettségeinek teljesit-

etése végett szükség van, a nyomor határáig kimerítik. A biztos azt mondotta, hogy ő ezt mint magánszemély és nem mint hivatalos közeg mondja és kifejtette, hogy a likkinadók megszüntetését és azoknak valamely pótladó által leendő pótlását el kell vetni, mert ezen adók megszüntetése valamennyi nemzetre, de különösen Amerikára nézve, végzetesnek fog bizonyulni.

Kossuth leveléből — sajtakaró.

(Egy ismeretlen kézirat.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

Kossuth Lajosnak egy kiadatlan sajátkezű levele került *Biró* József öreg honvéd kezébe a ki azt *Rignáth* Sándor kolozsvári kereskedőtől kapta. *Rignáth* az üzletéhez csomagoló papírost vásárolt és ezek között volt az értékes kézirat.

Kinek küldötte *Kossuth* ezt a levelet, nem lehet tudni; a levél tartalmából csak az tűnik ki, hogy a címzett a fia keresztapjának kérte föl *Kossuth*ot. Valószínűleg elhalt a levél címzettje s még valószínűbb, hogy az örökösök nem nagy kegyelettel viseltettek az elhunyt hátrahagyott iratai iránt, talán át sem nézték, hanem eladták kilószámra sajtakarónak.

Az érdekes levél így hangzik:

Kelt Turinban, október 14. 1867

Uram:

Illetődéssel vettem önnek e hó 9-ről le-velét. Magasztalásait nem fogadhattam el. A kor, melyet élünk, eredményekben oly nagy-szerű az emberi nem haladásának történetében, hogy tán éppen az egésznek nagyszerűsége teszi az embereket oly kicsinyekké, de kik mégsem oly kicsinyek, hogy még én is nagynak látszassam közöttük. Magasztaláshoz érdem kell. Az érdem csak ott kezdődik, a hol a kötelesség végződik. En pedig, Isten látja lelkemet, sem multamban, sem jelenem-ben nem találok egyebet a kötelesség teljesítésének becsületes igyekezeténél. Ez adhat benső megnyugvást a balszerencsének csapásai alatt is, de magasztalásra igénynyel nem bír.

Szívesen adom megegyezésemet, hogy születendő gyermekének keresztapja legyek. Megtiszteltetve fogom magamat érzeni, ha hazánk nemeskeblű martirjának, *Batthyány* Lajosnak özvegye a keresztszülői tisztben társának elfogad.

Wladimir számított az öreg *Obradovicsra*, ki nem csak mint rokon, de mint magyar barát is örömmel ad menhelyet számukra, kivált ha megtudja, hogy ő is honvéd volt.

De kövessük a menekülőket.

A kocszi gyors fordulattal kanyarodott le a kubini Duna révhez. Hol a tulpartról éppen akkor átérkező kompra ráhajtott, mely azután átszállította mindenestől a szerb területre. Mindnyájan megkönnyebbülve lélekzettek fel.

Csak félórai késéssel a Dunarévhez érkezett határőrök káromkodtak nagyot, midőn megtudták, hogy későn jöttek, üldözni pedig a tulparti semleges területen nem lehetett őket, mert a török basibozuk kutya macska barátságban élt az osztrák granicsárral, s nem ritkán üdvözölték egymást a Dunán át golyóbissal.

VIII.

A *Morava-völgyi* tanyán ezalatt szomorú egyhangúság honolt, az öreg *Obradovics* elégtelen volt a szerbek politikai magaviseletével, a hálátlanság rut játékát látta az egész ügyben, melyet a bécsi kamarilla idézett elő cselszövényeivel. Némileg fájt ugyan lelkének, ha a szerbek vereségeiről értesült, mert hiszen az ő ereiben is szerb vér folyt, de mégis megnyugvást talált a sors igazságos ítélkezésében, midőn látta, hogy a megérdemelt büntetés sújtja őket.

A szép *Milena* pedig titokban fohászzkodott az egék urához, hogy *Wladimir*t a veszedelem-

től megóvja, — és mielőbb vissza vezérelje. Imádkozott érte és a szerb fegyverek győzelmért.

Pedig ugyanakkor *Wladimir* az igaz ügyért küzdött a magyarok részén, mint a hős *Damjanich*.

1849. augusztus 14-én gyors futár hozta át a hírt Szerbiába, hogy a magyarok letették a fegyvert. Nagy volt az öröm, mert e tény folytán a rég óhajtott szerb nagy vajdaság eszméjének megvalósulását hitték elérkezettnek, mely maholnap az anyaországgal lesz egyesülendő.

Obradovics megdöbbenve hallá a hírt, s kétkedve rázta fejét, mint olyan ki a vitézséget elébe helyezi az ellenség nagy számának. S valóban a rut viszálykodás és az árulás győzedelmeskedett a magyar fegyvereken.

Másnap *Obradovics*ot kocsizörgés ébresztette fel délutáni álmából s pár perc mulva kopogás hallatszott az ajtón a „szabad” szóra két magyar tiszt és egy hölgy lépett be a szobába.

Benkovics őrnagy volt nejével és *Radoszavlyevics* *Wladimir*.

Obradovics meglepve nézett a jövevényekre. Míg végre *Wladimir* törte meg a csendet. — Ugy-e, nem ösmersz már, bátyám?

Az öreg fürkészve tekintett az előtte állóra, egyszerre meglepetten kiáltott fel:

— Te, *Wladimir* vagy, az én unokaöcsém! E pillanatban meghatva borultak egymás

karjaiba. Az érzékeny jelenetnek a bájos *Milena* megjelenése vetett véget, ki a kíváncsiságtól ösztönözve lépett a szobába, s midőn *Wladimir*t meglátta, elpirult, s mint félénk őzike akart az ajtón át kimenekülni. *Wladimir* azonban megfogta a szende hajadon kezét, visszavezette és kölcsönösen bemutatva a jelen voltakat egymásnak; azután *Milena*hoz fordult a következő szavakkal:

— Az igazi győzelmet nem az osztrák, sem a muszka, hanem te arattad felettem. Fogadd szívem hódolatát, mely mindenkor érted fog dobogni, míg csak élek!

Az öreg *Obradovics* áldást osztólag terjeszté ki kezét a fiatalok felé

— Ime mondá, beteljesedett az, amit óhajtottam a mire kértelek. Egy lovagias szabadságért küzdő nemzet harcosaként jelentél meg előttem, ez által méltóvá tette magadat leányom kezére. Ugyis tudom, hogy sziveitek egymásért dobognak, legyetek boldogok!

Az öreg *Obradovics* rokona megérkezése, valamint kedves vendégeinek tiszteletére nagy lakomát csapott, egyuttal megtartották az eljegyzést is, melyet pár hét múlva fényes menyegző követett. *Wladimir* átvette aposa kiterjedt birtokának vezetését, *Benkovics* őrnagy pedig nejével pár évi kényelmes menhelyet talált. Az őket nagybecsült családnál, míg vissza térhetésük Magyarországra lehetővé vált.

De nem gondolja ön, hogy e két névvel nagyon sok gyászos emléket csatol a vallásos szeriartáshoz, mely gyermekét az életbe avatja? Pedig a bánatos emlék nem vidor kíséret az élet útjain.

De a sors gyakran tetszik magának az ellentétekben. Talán úgy adja Isten (megadja, ha óhajtasom teljesül), hogy e bus emlékek megkérlelik a végzetet, hogy az ön gyermekére örömet, áldást árasztson.

Örködjek a gondviselés a leendő anya fölött ama nehéz, de magasztos percekben, midőn a nő a teremtőhöz legközelebb áll, mert életet ad. Adja át ön neki legjobb kívánataimat. Tudósítson kérem, miként teljesülnek reményei? Nyomja első atyai csókjával gyermeke homlokára atyai áldásomat.

Tartsák meg jó emlékezetükben a száműzött keresztapát s fogadják jó szívvél barátságos üdvözlőmetet.

Kossuth Lajos.

Az érdekes emléket a kolozsvári ereklye-muzeumba küldi a levél új tulajdonosa.

Fegyelmi vizsgálat házasságtörés miatt.

(És a kultuszminiszter ítélete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

Egy szerelmes pár fölött hangzott el az ítélet és *Wlassics* Gyula kultuszminiszter volt az ítélő bíró.

Ugy-e különösen hangzik és szokatlan dolog, hogy egy szerelmi ügy aktáit ott intézzék el, a hol Amornak semmi keresni valója? A nevelés óre nem igen szokott bíraskodni szívügyekben és hogy most mégis közbelépet, nyilván nem csak azért tette, mert a joga meg volt hozzá. Hanem tette azért is, hogy példát mutasson. Intő és elriasztó példát arra, hogy a morálnak szigorubb mértéke, az erkölcsnek fokozottabb követelményei állnak azokra nézve, a kikre a fejlődő szellemi élet őrizetét és vezetését bizzuk.

Az iskolának szól ez a jelentős példaadás. Az iskolában tiszta és nemes legyen minden s legyen szigorubb első sorban a hit és a fölfogás a moráiról. S merthogy a szerencsétlen párocska, a melyről szólunk, nemcsak ezt, hanem még a mindennapi értelemben vett, tehát elég szűkre szabott morált sem vette szigoruan, sőt megsértette durván, hát a sersát amugy is megérdemelte. Más bíró is sujtó ítéletet hozott volna rájuk. De kétszeresen sujtót és megbélyegzőt kellett hoznia a kultuszminiszternek, ha már eléje vitték a dolgot. Mert gyermekek neveléséről van szó.

Egy erdélyi városban történt az eset, így kapjuk ma a hírt. Az elemi iskolának egyik tanítója meghódította a direktor feleségét, a ki ki-dedővönő. Bizalmas viszonyokra mikor rájött a férj, nem a megszokott utakat választotta arra, hogy magának igazságot és elégtételt szerezzen, nem fordult a bírósághoz, hogy válasszák el a feleségétől és nem hívta párbajra a vetélytársát, hanem mind a kettőjük ellen — fegyelmit kért. Fegyelmi büntetést a szerelmeskedésért! Talán ki is kacagták vele. És maguk a „vádítottak“ is nyilván vidáman vették a dolgot, pláne mikor az a fegyelmi hatóság büntetéspénzt szabott ki rájuk azért a „csekélységért.“ Nyolevan koronát a házibarát tanítóra, hatvan koronát a hűtlen asszonyra. Egy kis tréfa volt idáig az egész.

Am aztán vége lett a tréfának. Az akták fölkerültek a kultuszminiszterhez és a nevelés ügyének legfőbb óre komolytá tette a dolgot. A minthogy komoly is. Itélt a morál nevében. És kimondta, hogy az olyan tanító és olyan óvónő a ki tilos utakon jár az nem való az iskolába. Ki velük. *Elcsapta, sujtó ítélettel meg-*

bélyegzte őket. Az iskola szent hely, — hangzik felénk ez ítélet sorai közül — az iskolában tessék őrizkedni a botránytól! Mert botrányt csinálni ugyan senkinek sem szabad, de a tanítónak még jobban kell vigyáznia magára, jóhírére, az erkölcsi reputációjára, mint másnak.

A ki arra szánja magát, hogy a nevelés ügyének fog élni, az morális kötelességeket vállalt. Ha szóval nem is tesz fogadalmat a tisztes életre, lelkében meg kell azt fogadnia. Sőt nagyon is be kell hogy tartsa ezt a morális fogadást. Le kell hogy mondjon sok mindenről a miről mások tán csak a lelkiösmeretüknek tartoznak számadással, de a tanító midnyájunknak. Mert a gyermekeinket bizzuk rá, a fejlődő, a jóra, de sajnos a rosszra is fogékony csemetét. És hogy neveljen az olyan ember morálra, a ki maga se tartja be.

Ezért helyes és okos a kultuszminiszter ítélete. Az iskolában ne tessék szerelmeskedni!

SPORT.

+ A kerékpár világrekordja. Berlinben a friedenaui versenypályán *Robl* kerékpáros leverte az eddigi hatórás világrekordot olyan eredménynyel, hogy a verseny igazán esemény-számba megy. Az eddigi hatórás világrekord 326 kilométer és *Robl* 338.544 kilométeres rekordot teremtett. Az első órában *Dickentmann* vezetett *Ryser* és *Robl* előtt, de már a harmadik órában *Robl* vette át a vezetést és megtartotta végig. A holland *Dickentmann* végig szívos ellenfele volt és bár többször gyöngeség fogta el, az ő rekordja sem megvetendő. Harmadik *Ryser* lett *Huret*, *Fischer* József és *Comtet* előtt. A versenyt tízezer ember nézte végig.

A búr foglyok viszontagságai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

Egy new-yorki telegramm jelenti, hogy az ottani kikötőbe a napokban érkezett a Pretoriai gőzös a Bermuda-szigetéről búr foglyokkal, kik között voltak *Wessels* és *Cronje* tábornokok, *Stein* és *De-Wett* rokonai és számos harcos.

A legfiatalabb fogoly a 12 éves *M. J. De-Wett* volt. 10 évvel idősebb fivérével együtt fogták el, mikor már 6 hónapja harcoltak. A fogságról különbözőképen nyilatkoztak. A fiatalok azt mondták, hogy sokat kellett nélkülözniük s rosszul bántak velük, amíg az idősebbek azt mondták, hogy a fogság elég tűrhető volt. *Ferreira* Péter parancsnok a következőket mondta:

A Bermudákon a táborokban még 4600 fogoly van. A legtöbbnek nincs pénze, hogy haza utazhasson s ezért várniok kell, míg az angol szállító hajó értük jön. Az angolok jobban bántak velük, mint ahogy mi tudtuk volna őket ellátni, ha foglyaink. A szigeten a fiatalok részére több iskolát állítottak föl. A holland és az angol nyelvet tanították. A külvilágtól nagyon kevés hírt kaptunk. Mikor megmondták nekünk, hogy béketárgyalások folynak, nem akartuk elhinni. Mikor azonban a békeproklamációt felolvasták a foglyok és sátrak előtt, térdre borultak s a hálaadó zsoltárt énekeltek.

Kevésbé vidám volt a 12 éves *De Wett* elbeszélése, aki *Kimberley* közelében került angol fogságba az előző év szeptemberében. El volt keseredve a bánásmód miatt, melyben részesítették.

— Az angol tiszték rosszul bántak velem, — mondotta — a legrosszabbul bánt velem egy fiatal angol százados, aki kinezott s lábaitval taposott. Most édes anyámhoz megyek s segí-

teni fogok neki a farmot újra rendbe hozni. Én és testvérem nem akartuk letenni a hűség esküt, csak amikor anyánk irt, hogy menjünk haza neki segíteni, tettük le az esküt.

A rossz étkezéstről panaszkodott *Seventer* Ede.

— Az időjárás borzalmas volt, — mondotta. — Az eső nagy lyukakon hatolt be. Éjjel nem volt takarónk, melylyel a hideg ellen védekezhettünk volna.

A búr foglyok körében nagy az elkeseredés az angol kormány eljárása miatt, amiért kényszeríti őket a hűségeskü letételére, holott a hágai egyezmény értelmében határozottan ki van mondva, hogy az elfoglalt ellenséges terület lakosságát tilos a hűségeskü letételére kényszeríteni, ugyanez áll a hadifoglyokra is. Ezt az egyezményt pedig Anglia aláírta, de nem respektálja.

Arad és a szocialisták.

(Az újjászervezett demokráta-párt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6

A budapesti rendőrség most megjelent évkönyve őszinte, meglepő pártatlanságu adatokkal tárja föl a szocialista mozgalmakat. Főleg az ugynevezett szociáldemokráta-párttal foglalkozik, melynek a vidéken is sok hive van, többek közt *Aradon* és *Uj-Aradon*, nemkülönben *Aradmegyé* egyes vidékein. Erről a pártról szólnak az alábbi, érdekes adatok:

A fővárosi munkásmozgalmakon nem jutott jelentékeny szerep az újjászervezeteknek; az ő működőterük leginkább vidékre s különösen az agrár-szociálista akcióra terjedt ki. Budapesten nébány gyéren látogatott gyűlésen kívül az *Egyenlőség* munkásképző egyesületben, a cipészek szak- és munkaközvetítő egyesületében és a sütő-segédek önképző-egyesületében lépett a nyilvánosság elé. Nagyobb manifesztációjaként megemlítendő 1848. évi március 15-ike évfordulójának megünneplése, a május 1. ünnep és november 1-én a halottak napján rendezett emlékűnnep. A márciusi ünnep alkalmából március 24-én mintegy 500-an felvonultak *Petőfi-szobrához* és azt emlékbeszéd kíséretében megkoszorúzták. A felvonulást este *Petőfi- és Marx-ünnep* követte.

Agitacionális céllal résztvett a párt az általános képviselőválasztásokon, hogy párthiveket szerezzen. A választások előtt *Dezert a magyar néphez* című röpiratot adott ki 30,000 példányban. A párt jelöltjei következő helyeken kaptak szavazatot: *Mezőfi Vilmos* Szegvárott 128-at, *Szentesen* 46-ot és *Tápnán* 14-et; *Tatár Dezső Mező-Turon* 109-et, *Mészáros József* a bihari kerületben 82-öt, *Szakerszku Juon* Belényesen 73-at, *Paulik János Privigyén* 27-et, *Kromer Balázs Fülöpszálláson* 13-at, *Gersten Ármán Uj-Aradon* 13-at, *Huszka Mihály Kun-Szent-Mártonban* 11-et, *Ugby Bálint Monoron* 9-et, *Póór Árpád János Aradon* 6-ot és *Rózsa Gyula Karcagon* 9-et.

A kubikmunkások között erős agitációt fejtett ki a párt. Bécsi szocialisták októberben és novemberben a Bécsben dolgozó kubikmunkásokat több vasárnapon át tartott kubikos szakértekezletre hívták egybe. A kubikosok százával vettek részt az értekezleten és megalkották a kubikos-programot. Azóta a kubikosok közt nőtt az összetartás. Szentesi földmivesek oly területre is bevitték a szociáldemokráta eszmét, a mely idegen volt előttük. *Meghódították az ev. ref. egyházat*, a hova a presbiterek és az egyházi községi képviselők közé számos szociáldemokratát beválasztottak.

A párt a mult kongresszus óta 63 új föld-

míves községgel lépett szociál-demokratikus érintkezésbe. Kísérletet tett a pártvezetőség és az országos 11-es földmíves-bizottság arra is, hogy az ugynevezett független szociálistákkal (Várkonyisták) testvéri szövetségre jusson. A kísérlet annyiban járt eredménnyel, hogy a Várkonyisták négy küldötte Segesvárott értekezletre jött össze, a melyen a „Szociáldemokrata-szövetség“-et megkötötték.

Sajtó utján is buzgón munkálkodott a párt. Természetes, hogy nem mindig a törvény-szabta határok közt működtek s ezért sokszor szenvedtek el büntetést az újjászervezettek is.

Schneller Gyula szobafestőt és Steinberger kárpitost a rendőrség kiutasította a fővárosból, mert izgattak az államvasuti gépgyár sztrájkoló munkásai között. Elutazásuknál tüntetést rendeztek. M. Vásárhelyről öt évré utasítottak ki egy földmíves. Sok helyen betiltották a párt gyűléseit. Gyűléseket tiltottak be Aradon, Izsákon, Székely-Udvarhelyen. Megjegyezzük, hogy különösen az Alföldön, a hatóságok most már jobban tisztelik a vélemény szabad nyilvánítását, mert tapasztalták, hogy minél jobban üldözik a szociáldemokráciát, annál rohamosabban terjed az.

Az aradi szociálistáknak bőven kijutott a tolonckocsiból. A következőket utasították ki Aradról: Gombos János lakatost, Láng György kovácsot, Láng József gyári munkást, Bild József és Bild Arnold mázolókat, Boglász János asztalost, Baum Mór cipészt és Bogdány Somát. A kiutasítottak között családos ember is van.

A szentesi pártlapnak, a Szabad Szó-nak is kijutott a megtorlásból. A lap névleges kiadóját, Fenyvesy Jánost tiltott politizálás címén pörbe fogták és a Szegeden tartott végtárgyaláson el is ítélték. Azóta e címen ismét indítottak pört ellene. De a büntetéseknek leg-szomorubb fejezete Debrecen városához fűződik. Családos embereket utasítottak ki, a nyomdászt megfenyegették, ki lapjukat kiadta, elvtársaikat rendőri felügyelet alá helyezték stb. A pártvezetőség a miniszterelnökhöz fordult s közbenjárásának meg volt az az eredménye, hogy a debreceni kiutasítások nagy részét visszavonták. A marosvásárhelyi újjászervezettek némelyike ellen izgatás és lázítás címén pört indítottak abból az alkalomból, hogy a februári pótválasztáson a csendőrök a nép közé lötek, több embert megsebesítettek és öt embert agyonlöttek. A törvényszék felmentette valamennyit.

Nagy baja volt a pártnak, hogy kevés volt a pénze. Rendszeres bevételeik nem voltak, pártadót nem szedtek, pénzeket tehát egyáltalán nem kezeltek. A mi szükséges kiadás felmerült, mint levelezésre, gyűlési felhívásokra, egy-egy szónok utazási költségeire, röpiratra stb. — azt néhány elkes „elvtárs“ adta össze. A vidékről egyáltalán semmit sem kaptak. Több vidéki helyen az eladásra küldött különböző könyvek és röpiratok árával sem akarnak leszámolni.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

* Rózsa Lili szerződés. Tegnap megirtuk, hogy Zilahy Gyula tárgyalásokat folytat Rózsa Lili szerződésére nézve. Mint értesülünk, a tárgyalások sikerre vezettek, amennyiben a művész, október elsejétől az aradi színház szubret-primadonnája lesz. Az operettek-re és a könnyű stílusú drámai előadásokra nagy nyereséget jelent ez a szerződés.

* Tollagi Kolozsvárt. A kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója, mint ottani levelezőnk írja, októbertől kezdve tagjai sorába szerződötté Tollagi Adolfot, a budapesti Népszínház kedvelt komikusát. Tollagi aki új szerződését illetőleg nem tudott megállapodásra jutni a Népszínház

igazgatójával, október közepén megváltik régi sikerei színhelyétől és Megyeri kolozsvári színházától Gyöngyi Izsó helyét fogja betölteni.

* Magyar primadonna Berlinben. Berlini lapok írják, hogy az ottani „Theater des Westens“ operette-primadonnának szerződötté Révy Auréliát, a budapesti népszínház volt énekesnőjét. Révy Aurélie a legutóbbi időkben Londonban élt és hangversenyeken való fellépéseivel szép sikereket ért el.

* Szinkörépítés közadakozásból. Lonovics Gyula makói földbirtokos tudvalevőleg négyezer koronát adott a felépítendő makói szinkör alapjára, melyet Návay Lajos alispán indítványára Hollósy Kornélia színháznak neveznek el, emlékezősül a nagy színésznőre: Hollósy Kornéliára, ki tudvalevőleg felesége volt Lonovics Józsefnek, Csanádvármegye egykori főispánjának. A jó példától buzdítva egy nap alatt a közönség körében is háromezer korona gyűlt össze a színház költségeire.

Öngyilkosság a vonaton.

(Egy törvényszéki aljegyző rémtette.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 6.

Szokatlan eset zavarta meg ma hajnalban a Budapestről Győr-felé utazó közönséget. A vonat egyik szakaszában agyonlötötte magát egy fiatal törvényszéki aljegyző. A lövés zaját a vonat zakatolásától nem hallották. Mikor a kalauz később benyitott a szakaszba, melyben a fiatal ember egyedül utazott, azt már holtan, vértócsában a padozaton fekve találta.

A szenzációs esetről lapunknak a következőket jelentik:

A budapesti személyvonaton, mely mára virradólag, hajnali 2 óra 44 perckor érkezett Győrre, Szent-Iván és Győr között véget ért egy élet tragédiája. Egy első osztálybeli utas agyonlötötte magát s a kalauz, a ki Szent-Iván állomáson az utast még életben látta, néhány perccel az előtt, hogy a vonat Győrbe érkezett, véres tetemét találta már csak a fülkében, melynek egyedüli utasa volt.

A lövés zaját nem hallotta senki, elnyelte a vonat zakatolása. A holttestet a halántékán vértócsa s mellette a revolvere feküdt, meg egy névjegy, ezzel a névvel:

Zoltán Oszkár dr.
törvényszéki aljegyző.

A névjegyre néhány kuszált szó volt odavetve ceruzával:

„Értesítsék Zoltán Aladárt, Budapest, Nagymező-utca 14.“

Ez volt az egyedüli írás, mely az öngyilkos akarataról hátra maradt. A rendőrség a halottat a győri pályaudvarról kivitette a köz-kórház tetem-kamrájába, miután a pályorvos, Friedmann dr. kétségtelenül megállapította, hogy az öngyilkos már nem él.

Ma délután fél ötkor érkezett meg Győrbe a feleségével együtt Zoltán Aladár, kit a halálra szánt a teteméhez kért. Bátyja volt az öngyilkosnak s bankhivatalnok Budapesten. Az öngyilkosság leiki okairól azt mondotta a rendőrségnek, hogy öccse buskomor volt öt hónap óta, mióta az édesanyja meghalt. Meg is írta neki utolsó levelében, hogy megy az anyja után, öngyilkossá lesz. A bánat s a mind inkább fokozódó idegesség tette türethetlenné az életet a boldogtalannak, kit a budapesti törvényszéktől, hol gyakornok volt, most neveztek ki aljegyzővé Székesfehérvárra.

Az öngyilkos tetemét nem bontják fel, mert azt kívánta utolsó levelében. Tetemése holnap délután lesz; a győrszigeti izraelita temetőben helyezik örök nyugalomra.

Léggömbök kerestetnek.

(A belügyminiszter Aradvárosához.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

Léggömbök kerestetnek, melyekre fejenként husz márka van kitűzve. A belügyminiszter értesítette erről Aradvárosát. Tessék most már léggömbök után vadászni.

Amiről itt szó van tulajdonképen nagyon komoly és tanulmányos dolog. A német Aeronautische Observatorium, mely a Berlin melletti Reinickendorfban székel Európa minden részén ugynevezett simultan léggömböket bocsát fel a légrétegek tanulmányozására és megfigyelésére. E léggömbök meghatározhatatlan helyeken fognak leesni s az obszervatórium a közönségre bizza, hogy a léggömböket elfogja és rendeltési helyére juttassa. Azok számára, kik ilyen léggömböket az obszervatórium fenti címére elküldenek, husz márka jutalmat ad a tudományos intézet.

A léggömbök ügyében a belügyminiszter leiratot intézett Aradvárosához is, hogy alkalmas módon juttassa a dolgot a közönség tudomására.

Egy-egy ilyen léggömbön fel van jegyezve a feleresztés helye és ideje. Van benne órágép hengerrel, mely a légnomást mutatja meg, különböző pillanatokban. Ebből arra a magasságra lehet következtetni, melyben a léggömb járt. Van a léggömbön termométer is, mely a hőfokot konstatálja, más készülék a levegő sűrűségét, más megint a nedvességet. Mindezek a különböző légrétegek megfigyelésére szolgálnak.

A gömböket a különböző helyeken egy azon pillanatban bocsátják fel, s így egy egész nagyobb területen mutatják meg a légrétegek állapotát.

Aradiak a csabai tornaversenyen.

(Az Aradi Athletikai Klub vállalkozása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

Magyarország sportköreinek figyelme, méltán fordul augusztus 20-án Békés-Csaba felé, hol országos atlétikai- és tornaversenyt rendez a Békéscsabai Tornaegyesület.

A szomszéd vármegye egész intelligenciája kiveszi részét a nagyszabású ünnepélyek rendezéséből, melynek programja betölti Szt. István napjának nemcsak délelőtti és délutáni részét, hanem az este megtartandó táncmulatsággal a következő nap egy részét is igénybe fogja venni.

A versenyek jutalmazásánál az országos jellegnek megfelelőleg valóban bőkezűen járt el a Békés-Csabai Tornaegyesület, mert a győzteseket öt művészies kivitelű nagy arany-éremmel, tizenkét nagy ezüst-, tizenkét kis ezüst-éremmel díjazza, továbbá ezüst emléktárgyakkal, melyek közt Békésvármegye, Békés-Csaba község, a tornaegyesület és a hölgyek díja a legértékesebbek.

A különben is érdekes verseny főképen azért érdekel minket, mert azon aradiak is részt vesznek. A Békés-Csabai Tornaegyesület szíves meghívására elhatározta az Aradi Athletikai Klub, hogy testületileg átrándul a szomszéd város sport ünnepségére Tedeschi Viktor elnök és Szathmáry János alelnök vezetése mellett.

Az Aradi Athletikai Klub már erősen készülődik a versenyekre, amennyiben azokon nemcsak mint szemlélő lesz jelen, hanem derekasan kiveszi részét a férfias mérkőzésekben.

Az aradiak a következő számokban fognak szerepelni.

Otto, Schauer Gábor.

Száz yardos síkfutás: Heeger Antal, Záray Jenő.

Diszkosz-dobás: Lángh Oszkár, Székely Károly.

Nyújtó- és korlát-verseny: Lángh Oszkár, Székely Károly, Strifler Ferenc.

Gerely-vetés: Lángh Oszkár.

Síkfutás 1609 méterre: Lészai Ottó.

Rudugrás magasra: Heeger Antal.

Az aradi athléták szép kilátással indulnak a versenyekre, melyekből a kék-fekete szín bizonyára győzelemmel fog kikerülni.

Mayerné a fogházban.

(Felfolyamodás a kir. táblához. — Mayerné be-
tegsége. — A bűnös asszony tagad.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

A büntető eljárás nagy labirintusában aránylag nagy gyorsasággal halad Mayer Gyulánának bűnügye.

Ma délelőtt Nagy József vizsgálóbíróhoz beérkeztek a vádtanácsból az összes iratok azzal, hogy a határozat Mayerné és védőügyvédje előtt kihirdetessék.

Mayernét szuronyos őr kíséretében felvezették a vizsgálóbíró elé, ki is a kihirdetési jegyzőkönyvet azzal írta alá, hogy a vádtanács határozata ellen további felfolyamodással akar élni és védője által írásban fogja az indokokat be-terjeszteni. Radó Károly dr. a kihirdetés után a maga nevében is a nagyváradi kir. táblához való felfolyamodást jelentett be.

A további eljárás rendszerint megakadna mindaddig míg az iratok a nagyváradi kir. ítélőtáblától visszaérkeznek. Mayerné védőügyvédje azonban az iratok hiteles másolatát kérte elkészíttetni és a felelkezés kapcsán csupán a másolatokat a kir. táblához felterjeszteni, az eredetieket pedig indítványtétel végett a kir. ügyészséghez sürgősen áttenni.

Nagy József vizsgálóbíró ily értelemben intézkedett és most hivatalos helyiségében két irnok sürgősen másolja az összes iratokat. A másolatokat a felelkezés kapcsán pénteken felküldik a kir. törvényszék vádtanácsához és ez terjeszti fel a nagyváradi kir. táblához, ahová az iratok előreláthatólag vasárnapra érkeznek be.

Mayerné az utolsó napok izalmaitól erősen meg van viselve. Régi idő óta karjaiban és vállában fájdalmas csúzfájdalmak kínozták; ezek most folytonosan gyötrik őt. Ezenkívül erős fejfájásokban szenved és állandó bágyadság vesz erőt rajta.

Ügyvédje ma délután ismét meglátogatta börtönében, annak panaszolta el betegségét és orvosi kezelést kért.

Nagyon rosszul esett neki, hogy mikor gyengeségében ágyára akart leheverni, az őrfelverte ágyából, mert a fogház szabályai a tartóztatottnak nem engedik meg napközben az ágy használatát.

Védője sürgősen intézkedett, hogy vagy a kórházba helyezték, vagy a törvényszéki orvostól a nyugvásra való engedély megadását kért.

Mayernének sok alkalma nyílott, hogy önmagába térjen, hogy züllése felett keserű megbánást érezzen; de azt a vádat, hogy kis leánygyermekeket bűnre csábított volna, folytonosan tagadja.

Ma délután engedélyt kért arra, hogy leveleket írasson mindazoknak, kik hozzá közel állottak. Az engedélyt a kir. ügyész fogja megadni, ki is az egyes leveleket láttatkozás után rendeltetési helyökre szállíttatja.

Halál a Neptun-fürdőben.

(Marosba halt kereskedő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

Az aradi Maros-fürdőben ma este megismétlődött az a hallatlan baleset, mely a Neptun-ban évről-évre megesik egyszer legalább: egy ember belefullt a vízbe. Ott vesztette el az életét ötven-hatvan ember szemeláttára, nyilvános, nagy uszodában, a hol naponta több mint félezer fürdőző szokott megfordulni, biztos tudatában annak, hogy ott vele baj nem eshetik.

És a baj megesett tavaly, megesett tavaly előtt és megesett az idén is. Ezuttal egy jómódu vidéki kereskedő az áldozat, nem több 25 évesnél, a kit hiába vár haza holnap Aradról a felesége. Cs hiába is várja többé, legjobb esetben a holttestéhez borulhat le, — ha ugyan azt a Marosból hamarosan kihalásszák.

A szerencsétlen ember a tutajok alá került és ott is veszett. Mert az aradi Neptun-fürdő olyan okosan van megépítve, hogy abban az uszni tudó embert is könnyen a tutajok alá sodorhatja a gyorsvízű folyó. A fürdőnek ugyanis csak a vár felé néző részén van rács, emitt nincs semmi, csak egy vékony lánc. Hogy ez mire jó, azt nem tudja senki, legfeljebb néhány gyerek, aki be szokott kapaszkodni és hancurozik rajta.

Tavaly a medencének a part felé eső oldala is el volt kerítve úgynevezett biztonsági ráccsal, ezt azonban a rendőrség eltávolíttatta. Alapos oka volt rá. Tavaly ugyanis a miatt történt szerencsétlenség, hogy egy ember a rács alatt átuszott s mikor vissza akart jönni, nem tudott visszajönni a — rácsból. A rács tudniillik rövid volt, feléig sem ért a medence aljának, így aztán megeshetett könnyen a katasztrófa.

Itt az ideje, hogy a veszedelmes fürdőt átalakíttassák az igazgatók. Tessék oda olyan rácsot tenni köröskörül a medencében, a mely egészen leér, tessék olyan szerkezettel ellátni azt, a minőkkel az összes fővárosi Duna-fürdők el vannak látva, hogy t. i. a talapatot szerencsétlenség idején egy pillanat alatt fel lehet ugratni a víz színére, a mivel a katasztrófának mindenkor elejét veszik. Egyáltalán tessék ott valamit csinálni, mert az még sem járja, hogy a gyanútlanul fürdőzők a tutaj alá kerüljenek s a legrettenetesebb halálnak legyenek kitéve napról-napra.

A mai halálos szerencsétlenség részletei a következők:

(Fürdés — utójára.)

Ma este rendkívül népes volt a Neptun-fürdő. A kiálhatatlan hőség csapatosan vonzott a vízbe ifjat-öregget, akik kéjjel dobták magukat a hűs habok közé s vigan lubickoltak az iszapos, sárga vízben.

Ugy hat óra tájban egy magas termetű, szőke fiatal ember is lement oda s a 68-as számu kabinban vetkőzött le. Rövid várakozás után a tramboulinra lépett s az uszóknaq fen-tartott medencébe ugrott, állítólag fejfelé. Az elkerített medencét átuszta, aztán kijött a vízből s keveset pihent.

Pár perc múlva a medencébe vezető lépcső szélre állt s újból a Marosba ugrott, mindkét kezét széjjeltárva. Többé aztán nem is merült fel. A víz elsodorta a part melletti tutajok alá...

Azoknak, kik a vidékies külsejű embert leugrani látták, feltűnt, hogy az idegen oly soká a víz alatt marad. Rosszat gyanítottak. Két fiatal ember lebukott a vízbe, körülkutatta a medence oldalait, de sikertelenül. Az idegen nem volt sehol. Ekkor aztán az uszómester is beállott mentőnek és csákiya hiányában egy hosszú ruddal tapogatódzott a tutajok alatt, de ő sem talált semmit.

Világos volt, hogy az idegen a Marosba veszett, a gyors forgású víz a tutajok alá sodorta.

Egy kis fiu azt újságolta, hogy az imént, mikor a vízbe ugrott, valaki megfogta a lábát. Rá is kiáltott:

— Bácsi, ereszszen el!

Ez bizonyosan az eltűnt uri ember volt, a ki végső kétségbeesésében akart belekapaszkodni a hozzá érő testbe.

Denikve a szerencsétlen eltűnt. Eltűnt, a nélkül, hogy a vízből kiemelheték volna.

(Riadalom az uszodában.)

A baleset híre óriási konsternációt szült. Az összes fürdőzők kiugráltak a vízből s rémülten tárgyalták az esetet. Már a második percben a szomszédos női uszoda is alarmirozva volt, a hol a hölgyek érthető ijedelemmel siettek a fürdőruhát letenni és nagy rettegés közt biztos partra menekülni. A Baross-parkból százával jöttek fel az emberek a partra s elhülve újságolták, hogy az uszodában egy ember a vízbe fullt.

De hát ki? Erre a kérdésre nem volt biztos válasz. Annyit tudtak csak, hogy eleki ember az illető és Laubner-nek, vagy Taubner-nek hívják. Mások azt mondták, hogy Szegedre, majd hogy Peregre való és jómódu gazdálkodó.

A férfi-uszodában ezalatt mindenki a kabinja elé állt, hogy meg lehessen állapítani, melyiknek nincs gazdája. Csakhamar rájöttek, hogy a 68-as kabinban levetkőzött ur tűnt el.

(A rendőri szemle.)

Nyomban értesítették a rendőrséget, honnét Murády Arpad ügyeletes rendőrhadnagy jött ki megejteni a vizsgálatot. Még akkor javában keresték az eltűnt embert, újból csak sikertelenül. Nem találták semmi nyomát.

Murády átvizsgálta a vízbefult ruháit, iratait, hogy megállapíthassa, ki az illető. Az idegenen zöldes puha kalap, zöldes-szürke kopottas nyári ruha és fűzős everlasting félcipő volt. Zsebeiben ezüst órát láccal, egy doboz gyufát s husz korona ötven fillér készpénzt talált a rendőrhadnagy. A kabin sarkába egy sárgás, vékony sétatbot volt támasztva.

A kabát belső zsebében volt egy hatalmas sárga bőrtárca, feliratokkal, levelekkel, a melyek már felvilágosítást adhattak a személyazonosság megállapítására. Mindezeket Murády magához vette, s a ruhadarabokkal együtt átvitette a rendőrségre.

Kétségtelen, hogy a halálozást baleset okozta, ámbár ez ma még nem volt megállapítható. A fürdőigazgatóság nem tartja kizártnak azt az eshetőséget, hogy az idegent görcs fogta el a vízben, vagy pedig hirtelen szélhűdést kapott s így halt meg, így került a tutajok alá. Némelyek azt is állítják, hogy az idegen nem tudott uszni s a mint beugrott egyszer a vízbe, többé nem merült föl. Eltűnt végkép. A részletes vizsgálatot erre vonatkozólag a rendőrség holnap tartja meg.

Az uszoda emberei rendőri segítséggel késő estig kutatták a holttestet, de eredménytelenül.

(A személyazonosság megállapítása.)

Murády hadnagy a rendőrséghez felvett bőrtárcában két adókönyvet, néhány levelet, több

okmányt, írományt és osztályorsjegyet talált. Az adókönyvek *Taugner János német-peregi lakos nevére voltak kiállítva*. Ugyancsak erre a névre szolt egy nyugta is az aradi Weisz cukorka gyáros cégtől. Bizonyosnak látszott, hogy a vízbefult ember Taugner János.

Hírül hozta valaki, hogy Taugner a Nagy Farkas cégnél jól ismerik. Murády átkérte onnét Kovács Samu üzletvezetőt, aki a ruhákban Taugner ruhára ismert, megismerte a sárga bőrtárcát is. Elmondotta, hogy *Taugner német-peregi jómódu, vagyonos kereskedő*. Kovács ma reggel Pécskán járt, ott találkozott Taugnerrel és beszéltek is együtt.

Jelentkezett Rittler János Borona-utca 53. szám alatti kereskedő, aki sógora Taugnernek. Ez szintén felismerte sógora ruháit, óráját és tárcáját.

Murády rendőrhadnagy még az este értesítette a pécskai főszofigabiroóság utján Német-Perg község előjáróságát a szerencsétlenségről, válasz azonban ez ideig nem jött.

Mint értesülünk a vízbefult fiatal kereskedő nős ember. Ifju felesége és két apró gyermeke van, akik hiába várják többé haza a szerető apát . . .

Rittler nejét, aki nőtestvére a vízbefult Taugnernek, késő este felvezették a rendőrségre, a hol keservesen sirva, félajultán csókolgatta váratlanul elhunyt bátyja ruháit.

Erdekes végül megemlíteni, hogy *Taugner a délutáni vonattal haza akart utazni*, de összeakadt egy ismerőssel, a kinek kedvéért aztán itt maradt. Időtöltésből így ment le estefelé a Neptun-fürdőbe s ez a végzetes lemaradás az életébe került.

Öngyilkos egyetemi tanár.

(Egy magyar tudós halála.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 6.

Magyarország egész tudományos világa megdöbbenéssel fogadja azt az öngyilkosságot, mely ma a Győr melletti Csamakon történt. Ráth Károly, a kassai jogakadémia tanára, az általánosan ismert, előkelő tudós önkézüleg véget vetett életének.

Ráth a nyári szünidőt Csamakon töltötte anyja villájában. Itt időzött vele fiatal felesége is. Ma délután Ráthné, ki hosszabb sétája alatt távol volt, benyitott férje szobájába, hogy uzsonnát vigyen neki, s irtózatossá meglepetés fogadta. Ott feküdt a tanár a földön élettelenül. A fején seb sötétlett, melyből vér ömlött a földre; mellette pedig ott hevert revolvere. Azonnal látta az asszony, hogy mi történt: férje föbelötte magát.

Ráth halálával jelentékeny veszteség érte a tudományt. A tanár az ország határain túl is nevet szerzett magának. A múlt évben nagy szabásu munkát irt a kartellról, melylyel a külföldön általános feltűnést keltett.

Tudományos működésének elismerésül kiüntetés váraozott reá, amennyiben a kereskedelemügyi miniszterre kinevezett Láng Lajos megüresedett egyetemi tanári székét vele akarták betölteni. Kineveztetése már teljesen befejezett dolgot volt.

Az öngyilkosság okául *idegeinek túlzott állapotát* tartják, mely szakadatlan munkálkodásából származott. Ugyszólván éjjal-nappal dolgozott a tudomány szolgálatában.

Halálát neje és négy gyermeke gyászolják. Temetése pénteken délután öt órakor megy végbe.

A tragikus végett ért tudós már örökségképen kapta a tudományos és írói szellemet. Családjában több jeles ember volt, így nagyapja is, ki az egykori hírneves *Magyar Hírmondó-t* szerkesztette.

Lovagias ügyek az écskai botrányból.

(A gróf és az ügyvéd párbaja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 6.

A mai nap folyamán az ismeretes écskai esetből keletkezett két lovagias ügy, nyert elintéztést, egyik békés, a másik fegyveres uton. A kihívott fél mind a két esetben Wahrman Ernő dr. ügyvéd volt, kit *Harnoncourt Félix és Bourbon herceg* provokáltak.

Mint ismeretes, Wahrman sértő levelet irt Harnoncourt grófnak, écskai házigazdájának és Bourbon hercegnek az Écskán történt botrányból kifolyólag, mert őt zsidónak nevezték. A sértettek Pap Géza országgyűlési képviselőt és Dellimanics Lajos torontáli alispánt kérték fel segédekül, kik elégtételt kértek Wahrmantól a sértésekért. Wahrman Melzer István ügyvédet és Andreánszky Jenő orvost nevezte meg segédeikül.

A provokálás távirati uton történt, hasonlóképen a segédek értekezése is. Hosszas táviratváltás után két nap folyamán, tegnap és ma azután személyesen tanácskoztak a segédek Budapesten.

Az ügyet Bourbon hercegre nézve békésen sikerült elintéznők, de Harnoncourt gróftól illetőleg *pisztolypárbajban állapodtak meg* szigorú feltételek mellett, kétszeri golyóváltással.

A párbaj ma délután ment végbe az üllői-uti huszárlaktanyában. A vezető segéd Dellimanics alispán volt. A súlyos feltételek dacára, sima lefolyása volt a párbajnak, amennyiben a golyók, *egyik felet sem érintve*, a falba furódtak. A felek a golyóváltás után *nem békültek ki*.

A békés elintéztést nyert Wahrman-Bourbon affér kiegyenlítése úgy történt, hogy Bourbon herceg kijelentette, miszerint az a minapi megjegyzése, „zsidóval nem verekszem”, nem Wahrman Ernő dr.-ra vonatkozott. Eme nyilatkozatra viszont Wahrman kijelentette, hogy a hercegnek irt sértő levelet meg nem történtenek tekinteli. A segédek erről jegyzőkönyvet vettek fel.

HIREK.

Ég az operaház!

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 6.

Ma kora reggel, fél hat óra tájban a budapesti tüzoltó főparancsnokságnak telefonon azt jelentették, hogy ég az Operaház. — A híre nyomában meghúzták az udvaron a nagy harangot, a mi azt jelentette, hogy az egész készenlétnek az összes szerrel ki kell vonulnia.

A tüzoltók egy perc alatt teljesen utra készen állottak és a második percben már riadó kúrtszó mellett, gyors vágatással robogtak végig az utcákon az Operaház felé.

Mikor a központi tüzország *Haschnek Hugó* tüzfelügyelővel a színház elé ért nagy meglepetéssel látta, hogy bizony a tüznek még nyoma sincs és azt *Szcerbrozsky Szaniszló* főparancsnok a ki már ott volt az Operánál *Brener Szilárd* és *Markusovszky Béla* tüzfelügyelőkkel azért jelentette, hogy kipróbálja embereinek gyorsaságát. És a próba remekül sikerült, mert az V-ik. a VIII-ik és a

IX-ik kerületi őrségek mind hat perccel a jelentés után már ott voltak az épület előtt.

Ezután a tüzoltók a főparancsnok és a tüzfelügyelők vezetésével, kipróbálták a színház nagyobb víznyomású vezetékait, a melyeket a gőzfecskendőkkel kötöttek össze és rövid idő múlva az épület tetején és belül a padlásokban hatalmas víz-sugarakkal öntöztek.

A trombitálásra és sipolásra nagy ember-tömeg verődött össze, akik érdeklődéssel nézték végig a szép gyakorlatot. A gyakorlaton ott voltak az önkéntes tanfolyam hallgatói is, akik igen sokat tanultak belőle, ugyancsak kivonultak a mentők is.

— **Királyunk vendége.** *Ischl*-ből táviratozák: Délelőtt 9 óra után Ő felsége *Gizella* hercegné és *Mária Valéria* főhercegnő kíséretében a román király szállására hajtatott. Miután a király a két hercegnőtől szives bucsut vett, az uralkodók az udvari fogatra ültek és a közönség folytonos ovációi közt a pályaudvarra kocsiztak. Szives bucsuzás után, miközben a két uralkodó kétszer megölelte és megcsókolta egymást és miután *Ferencz József* király a román kíséretől és *Károly* király Ő felsége kíséretétől elbucsuzott, a román király a szalonkocsiba szállt fel, mire az udvari különvonat 10 órakor elindult. A meddig a király a nyitott ablaknál látható volt, Ő felsége katonásan tisztelegve állott a perronon. Károly király *Gastein* fürdőbe utazott. A román király több osztrák méltóságnak és udvari tisztviselőnek kitüntetésekkel adományozott.

— **A polgármester és a főmérnök Makón.** *Institóris Kálmán* polgármester és *Virágh Lajos* főmérnök a mai napon Makóra utaztak, hogy holnap, csütörtökön részt vegyenek a *Maros hajózhatóvá tétele* ügyében tartandó értekezleten.

— **Felbontott hercegi eljegyzés.** Meglepető udvari szenzációt hoz egy bécsi távirat. *Szigfrid* bajor herceg tudvalevőleg eljegyezte *Mária Annunziata* főhercegnőt s most az eljegyzést mind a két fél beleegyezésével felbontották. Hogy mi rejlik a szakítás mögött, nem tudni: politika-e, vagy a két szív érzése? Valószínűleg az előbbi, mely az ilyen magas személyiségek szerelménél legtöbbször erősebb hatalom.

— **A pápa beteg.** Rómából táviratozók: A pápa egészségi állapotáról aggasztó hírek vannak elterjedve. A hírek szerint a pápa testi ereje annyira hanyatlott, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja mindennapos sétáját megtenni a Vatikán kertjében.

— **A hivatalos lap szerkesztője.** *Vadnay Károly* halálával megüresedett a *Budapesti Közlöny* szerkesztői állása. A miniszterelnök a lap szerkesztésével ideiglenesen dr. *Ladik Gusztáv* miniszteri tisztviselőt bízta meg, de értesülésünk szerint döntött a végleges betöltés iránt is. A hivatalos lap szerkesztője koszorus költőnk: *Jókai Mór* lesz, aki ez ügyben a miniszterelnökkel hosszasan tárgyalt és — mint hírlik — meg is állapodott.

— **A háznagy Olaszországban.** *Csávossy Béla* udvari tanácsos, a képviselőház háznagya holnap néhány napra *Gastinba* utazik. A háznagy onnan Olaszországba, *Reniusiba* megy, a hol három hétig marad.

— **A megkerült baronesz.** Lapunkban már részletesen megemlékeztünk arról a rejtélyes hölgyről, a ki a múlt héten a Dunába ugrott és nyomtalanul eltűnt, akkor az a hír terjedt el, hogy ez a hölgy *Nauheim* baronesz. Most mint tudósítónk jelenti a *Serajevói* rendőrség értesítést küldött a fővárosi rendőrségnek, melyben tudatja, hogy *Neaheim* baroneszt ott egy nyilvános házban megtalálták.

— **Főispánból — kir. közjegyző.** Budapestről azt a meglepő hírt kapjuk, hogy az igazságügyi körökben, mint befejezett tényt említik, hogy a szegedi közjegyzői állásra *Rónay Jenő* volt torontáli főispán nevezi ki az igazságügyi miniszter. A kinevezést a hivatalos lap állítólag legkésőbb a jövő héten közli.

— **Sima Ferenc hazajön.** Szentes városának hirhelt képviselőjéről azt írja az *Alföldi Ellenszék*, hogy rövidesen — lehet, hogy már az ősszel, vagy talán csak a jövő tavasszal — ismét visszatér Szentesre, hogy még rendezetlen ügyeit rendezze. A szegedi törvényszékhez *Sima Ferenc* ügyvédje beadványt intézett, melyben kéri, hogy az elfogatási parancsot vonják vissza, hogy szabadon jöhessen vissza az ellene folyamatban levő bűnügyek végleges elintézésére. *Sima* ugyanis a „folyamatban levő” bűnügyek miatt szökött meg az országból, előbb Romániába, majd onnan Amerikába, Pittsburgba. A mosonintézetől a lapvállalatig mindenféle belefogott, de eredménytelenül, minthogy pedig a vállalkozások közben számításán kívül hagyta mások jogos érdekeit, az amerikai büntetőtörvénykönyvvel is összeütközésbe jött. Ugylátszik, nagyon rájárhat a rud Amerikában, hogy már onnan is vissza akar jönni Magyarországra.

— **A honvédség fegyvergyakorlatai.** A m. kir. 23-ik honvéd gyalogosztály a f. é. augusztus hó 21-ike és szeptember hó 18-ika közti időszakban *Vinga*, *Orcyfalva*, *Mercyfalva*, *Kalácsa*, *Zsadány*, *Szécsány*, *Murány*, *Bruckenu*, *Román* és *Német-Bencsek* és *Gyarmatha* községek határában tartja őszi fegyvergyakorlatait. Ez alkalomból *Vinga* határában f. é. szeptember hó 4-én háromszori lögyakorlat, éles töltennyel fog megtartatni. A gyakorlat reggeli 8 órakor kezdődik és d. u. 1 órakor véget ér.

— **Merénylet a fővárosban.** *Kiss József* a budapesti 1. honvéd gyalogezred őrmestere a *Janisch-féle* vendéglőben mulatott több barátjával. Hazatérőben a népliget melletti kaszárnya tájékán három lövést intéztek ellene, melyek azonosan nem találtak. *Kiss* üldözőbe vette a lövöldözőt, de csak annyit tudott kivenni, hogy katona és sarzs. Ekko. szébe jutott, hogy az nap *Dobos* nevű kártya- és hangatásra rendelte. Rögtön a kaszárnyába sietett, hol *Dobos* ágát üresen találta. Szobájába ment gyertyáért, ezzel visszatérve. *Dobos* már ágyban feküdt és ruhája az ágy alatt volt. *Kiss* kereste *Dobos* ruhájában a revolvert, de abban nem találta, végre az ágyban a szalmazsákban megtalálták a revolvert, melyből három tölteny hiányzott. *Dobos* rögtön letartóztatták.

— **Düledező igazságügyi palota.** Még emlékeztetésben lehet a közönségnek, milyen nagy hibát követtek el a nagyváradai igazságügyi palota építésénél. A kolozsvári most épülő igazságügyi palota építése úgy látszik, nem több gondossággal történik. Mint ottani tudósítónk írja, a kolozsvári igazságügyi palota királyi táblai külső homlokzatának terrakotta párkány ékítményei, két helyen egy-egy 20 kilós darab, reggel leszakadt. Ha valakinek a fejére esett volna, sulyánál fogva bezuzta volna a koponyáját. Miután különböző helyeken szakadt le egy-egy darab, az építés vezetősége alapos vizsgálat alá készült venni valamennyit. Az ékítmények lehullásának az építész szerint állítólag az az oka, hogy a mázólo gyerekek belekapaszkodtak s meglazították az oda illesztett terrakotta darabokat. Az ékítményeket úgy látszik közveszélyesen állíthatták be, ha egy mázólo gyerek azokat ennyire meglazíthatta.

— **A katonai karmesterek új rendje.** A hadügyi miniszteriumban nemcsak új ágyukkal foglalkoznak. A zord ábrázatu bácsiknak gondja immár a katonai karmestereké. Régi vágyuk teljesül a karmestereknek. Külön államcsoportot képeznek majd s lesz I. II. III. osz-

tályu rendfokozatuk, amelyek megfelelnek a századosi, főhadnagyi és hadnagyi rangnak. A III-ad osztályu karmesterek a rendfokozatban eltöltött két évi szolgálat után II-od osztályu karmesterekké neveztetnek ki. Ruházatukat és rendfokozati jelvényeiket a hadügyminiszter később fogja meghatározni. A lovasezredek trombitás őrmesterei és az önálló zászlóaljok kürtös őrmesterei a hadügyminiszter meghatározta arányban zenekarmester-segédeké nevezhetők ki, a most készülő rendelet értelmében.

— **A legöregebb diurnista.** A székesfőváros legöregebb diurnistája, *Zerninger János* meghalt ma kilencven éves korában. Igen érdekes ember volt, a kit egyben-másban különösnek is lehetne mondani. Huszonnégy évvel ezelőtt mint számtanácsos vonult nyugalomba negyvenkét esztendei államszolgálat után. Nyugalomba vonulása alkalmával választására bízták, hogy kitüntetésül valami rendjelet, vagy pénzügyi tanácsosi címet kapjon e? Az utóbbit választotta. Évi 1500 forintnyi nyugdíjából kényelmesen megélhetett volna, de ő nem tudta nélkülözni a megszokott munkát s beállt diurnistának a székesfővárosához 2 forint 50 krajcár napidíjjal. Nehéz számvetéseket bízták rá, a melyekkel azonban játszva végzett gyakorlatossága révén. Hivatalából egy napig sem maradt el soha. Reggel mindig 6 volt az első a hivatalban, a melyet csak akkor hagyott el, a mikor már minden aktát feldolgozott. De még ez a fárasztó munka sem volt neki elég, mellékfoglalkozást is vállalt egy forint napidíjjal. Ezt a mellékfoglalkozását, a mely délután 3 órától 6-ig tartott, hat évvel ezelőtt hagyta abba öregsege miatt. Életmódja igen érdekes volt. Délután 2 órakor, miután hazatért hivatalából, megebédelt, azután ágyba feküdt és aludt hat óráig. Ekkor levest evett és ismét folytatta az alvást éjfélutáni két óráig. Ezután hét óráig ujságot olvasott, majd elment hivatalába. Rendkívül mértékletesen élt, szeszes italt soha sem ivott életében s a dohányzást is abbahagyta néhány évvel ezelőtt. Ötször házasodott meg, mostani özvegyét nemrég vette el, a mikor negyedik feleségétől elvált.

— **Velence végromlása.** Szomorú hírek érkeznek Velence felől. Mintha végpusztulás lebegne a nászutasok és világiárok kedves szigetvilága felett. Német ujságok jelentése szerint újabb szerencsétlenség ijesztette meg Velence lakosait és vendégeit. Viharos idő volt s a menydörgés előidézte légnomást folytán a Szent János- és Pál-bazilika szinesüvegekből összeállított nagy oldalablaka és az oszlopsorozat egy része bedőlt. A lakosság izgatottan várja a bevezetett vizsgálat eredményét.

— **Eltűnt szövetkezet.** Budapestről jelenti tudósítónk: A József-városi Mayer-vendéglő Erzsébet-asztaltársasága két évvel ezelőtt takaré- és hitelszövetkezetté alakult „Erzsébet-asztaltársaság takaré- és hitelszövetkezet” cég alatt. Jobbára munkások, mesteremberek horodták hetenkint koronáikat a szövetkezetbe. Ev végén azonban nagy csalódás érte őket, mert sem osztalékot nem kaptak, sem tőkájüket vissza nem kaphatták, sőt a 102 tagot a kedélyes szövetkezeti igazgatóság egyszerűen faképnél hagyta. Mivel pedig a szövetkezet sem közgyűlést nem tartott, sem mérleget nem készített, a szövetkezeti vagyonnak pedig nyoma veszett felszámolás nélkül, a tagok abban gyanakodnak, hogy befizetéseik az igazgatóság kezén veszttek el. A károsok egy része ma *Halom Dezső* dr. ügyvéd útján feljelentést tett az eltűnt szövetkezet igazgatósága és felügyelő-bizottsága ellen, s a rendőrség fogja nyomozni, hová lett a nyomavesztett szövetkezet és annak pénze.

A deputáció. Egy közeli vidéki faluban iskolára volt szükség. Elhatározták tehát, hogy deputációt menesztettek *Wlassics* miniszterhez. Legalább egy-ut-

tal nézdegélnek Budapesten is, úgy se látták eddig. A küldöttséget a főbíró uram vezette. Az egyik esküdt ugyan aggodalmaskodott, de főbíró uram hamar letorkolta. Elég ékesszavu ember ő, bízzák csak rá, majd elintézi ő rendjén azt a kis ügyet. Csak azt az egyet nem tudta sehogy sem megérteni, hogy ő kegyelmes uramnak szólítsa a minisztert Fejcsóválya mondta:

— Meglátják kendtek, hogy nem jó lesz a? Mert mikor káromkodik az ember, akkor is azt mondja, hogy a kegyelmes mindenit az urnak? Már most hogy mondjam én ezt a miniszternek?

No de ezt is belé disputálták a vasuton és főbíró uram erősen fogadkozott, hogy csak kerüljön a miniszter elé, majd megmutatja ő, hogy falusi embernek sincs fából a nyelve. Hanem aztán, mikor a miniszter szobájába vezették, egyszeribe elszállott minden bátorsága. Egy betű sem jutott eszébe a mondanivalójából, pedig otthon ugyancsak kicirkalmazta. Az esküdt buzgón sugta a háta mögött:

— Kegyelmes . . . !

Főbíró uram gyorsan utána modta:

— A kegyelmes mindenit, iskolára volna szükségünk, mert . . .

A miniszter közbeavatott:

— Elég! Minden tövábbi indoklás nélkül elhiszem, hogy arra az iskolára égető szükségük van.

— **Mikor a katonák játszanak.** Szomorú kimenetelű baleset történt ma délben a nagyváradai új honvéd laktanyában, melynek valószínűleg áldozatul esik egy derék tizedes. A déli órákban ugyanis, mikor a legénység a gyakorlótérrel hazaérkezett, valamennyien lementek a konyha mellett levő étkezdébe és ott várakoztak az étel kiosztására. A hatodik század két altisztje, *Adelmann József* tizedes és *Nagy József* őrvezető, hogy az unalmas várakozást némileg kedélyessé tegyék, elkezdtek egymással előbb tréfás hangon élcelődni, majd később *Adelmann József* megfogta a *Nagy József* nyakát és a földre igyekezett őt lenyomni. Az egész hancurozás alatt *Nagy József* kezében tartotta zsebké.ét anélkül azonban, hogy csak gondolt volna is arra, hogy azzal *Adelmann* megsértse. Mikor a tizedes *Nagy József* nyakát elengedte, ez azt hitte, hogy már eltávozott tőle *Adelmann* és késéssel gyanútlanul szurkált hátrafelé, miközben a késsel *Adelmann* hasán oly szerencsétlenül szurta meg, hogy az egy szörnyű kiáltással rogyott a földre és pillanat alatt elöntötte vér. A megrémült bajtársak azonnal értesítették az ezredorvost, ki a sulyosan sérült tizedest felvitette a gyengélkedő szobába és ideiglenes kötéssel látta el, majd hordágyon a csapatkórházba vitette be. A szomorú esetről tudósították *Lőrinczy Dénes* ezred és *Schwartz Géza* század parancsnokokat, kik a helyszínén azonnal megjelentek. *Nagy József* őrvezetőt egyelőre fogságba helyezték és csak a kihallgatás után, ha a jelenvolt tanúk is igazolják a véletlen szerencsétlenséget, akkor fogják szabadon bocsátani. A megsérült *Adelmann József* tizedest még nem hallgatták ki, mivel eszméletlen állapotban van, a nagyfoku vérvesztés miatt. Az orvosok remélik, hogy sikerülni fog a szegény katona életét megmenteni, ha csak komplikáció nem áll be.

— **A repülő tüzoltó.** Izgalmas jelenet történt Szegeden vasárnap este a tüzoltó laktanyában. *Jórárt József* 35 éves városi tüzoltó vasárnap délután kissé ittas állapotban tért vissza a kaszárnyába. Pár órát a legénységi szobában töltött, de csakhamar megunt a dolgot s azt mondta, hogy elmegy és folytatja a mulatást. Bajtársai erre tréfálkozva azt felelték, hogy ha látatlanul el tud tűnni, tűnjön el. *Jórárt* erre felugrott az ablakpárkányra s egy darabig kibámult az élénk utcára.

— Leugorjak? — kérdezte *Jórárt*.

Ugorj, na mersz. — szoltak a tüzoltók.

De alig hogy kimondták a szót, már megbánták, mert *Jórárt* kiröpült az ablakból s egy pillanat múlva zuhanás és nyögés hallatszott alulról. *Jórárt* leugrott s éppen két arra sétáló hölgy lábai elé esett és a lábán és oldalán szenvedett sérülések miatt nem tudott talpra

állani. A vakmerő embert a kórházba szállították. Sérüléséből néhány nap alatt felépülhet, de alighanem örökre elmegy a kedve hasonló tréfiáktól.

— **Az elektromos levélhordó.** *Gabaro* spanyol mérnök, mint a bécsi *N. W. T.* jelenti, érdekes találmánnyal állt a világ elé. Feltalált olyan készüléket, amelynek a segítségével nagy városokban pár perc alatt a címzettek kezébe lehet juttatni a leveleket. A készülék egy miniatűr elektromos függő vasut, amely a leveleket házról-házra viszi.

— **Garnált kísérlete.** *Párisból* táviratozzák: A *Figaro* egy interjút közöl dr. *Gernault*-tal, a melyben ő kijelenti, hogy az a célja volt a tuberkulózis beoltással, a melyet önmagán végzett, hogy *Koch* tanár állítását megcáfolja és általában tiltakozzék a tekintély elve ellen. Mihelyt a Pasteur-intézet megállapítja nála a tuberkulózis jeleit, *kivágatja karjából egy sebést által az inficiált húst.*

— **A pincérsztrájk vége.** A triesti pincérek sztrájkja véget ért, még pedig a sztrájkok végződésének általános módja szerint: a sztrájkolók beadták a dsrekukat. A sztrájkoló pincérek elhatározták, hogy holnaptól kezdve folytatják a munkát az eddigi feltételek mellett. A sztrájk a szerent be van fejezve és a pincérek továbbat is borralalóra vannak utalva.

— **Hideltolás.** *Szatmáron* aug. 5-én tolták át amerikai módszer szerint a régi vasuti hidat és nyomban rá áthúzták a régi vasuti hid helyére az új vashidat. A munkálatokat reggeli 6 órakor kezdték meg, aminek következtében a közlekedés átszállással történt. A hid átvevési aktusán jelen voltak a debreceni vasuti üzletvezetőség és a szatmári forgalmi főnökség képviselői és néhány ezerre menő nézőközönség. A régi vasuti hidat nem azért kellett eltenni, mintha már rossz lett volna, hanem azért, mert a budapest-körösmezei vonalon nagyobb nyománu és járatu gépek fognak járni.

— **Véres kardpárbaj.** Tegnap délután 6 órakor egy fővárosi vívóteremben véres kardpárbaj volt *Munsch* Gyula magánhivatalnok és *Faber* Miklós joghallgató voltak az ellenfelek. Az előbbi súlyosan megsebesült. A párbajra összeszólalkozás adott okot.

— **Pongrác Lajos hangversenye.** A Központi-szálló kerthelyiségében sokan hallgatták *Pongrác* Lajos, erdélyi leghíresebb cigányzenekarának hangversenyét. A kitűnő zenekar pénteken és szombaton is hangversenyez. A bemenet a kerthelyiségbe díjtalan.

— **Táncteremből — fogház.** Budapestről írja tudósítónk: Reményteljes lánykák, jókedvű menyecskék, szundikáló „gardedamok” és egy csapat újrázásra mindig kész ifjú vigan vonult be vásárra este a Fácán vendéglő dísztermébe, hogy a deési árvizkárosultak javára táncoljanak. De elkövetkezett a tragédia; a mérsékelt tiszelt rendezőség hiánytalanul kézhöz véve a belépő díjakat, minden feltűnést mellőzve, „ili a berek nád a kert” társasjátékot rendezett saját javára. A vendéglőt és a cigányt azonban kizárták a társas játékból, vagyis magyarul mondva megszöktek. A vendéglős salamoni ítéletet hozott: lezárta a táncterem ajtáit és kijelentette, hogy míg a terem és cigánybért ki nem fizetik, addig ő senkit se ereszt ki. Fenyegetését még tetézte azzal a kijelentéssel, hogy öt perc alatt lezárja a légszuszorát is. Ami ezután következett, azt lehetetlen leírni. A fiatal emberek éljeneztek, a leánykák szepegtek, a mamák kétségbeesve védő szárnyaik alá vonták leányaikat és már-már tetőpontjára ért a kétségbeesés, amikor megjelent a rendőrség és kiszabadította a társaságot kényelmetlen helyzetéből. Az esetről jelentést tettek a kerületi kapitányságon.

— **A Nilus áldása elmarad.** *Kairóból* táviratozzák: A Nilus vizállásának csekély emelkedése következtében beállott komoly helyzetről folytatott beszélgetés során az öntözési hivatal főigazgatója azt mondotta, hogy a folyam vizállásának emelkedése előreláthatólag a legkisebb lesz emberemlékezet óta, sőt még kisebb, mint 1899 ben. Akkor 200.000 acre föld maradt öntözés nélkül, amely területet fel kellett menteni az adó alól.

— **Nagymennyiségű iskolatáskák és taneszközök** érkeztek a közeledő új iskolaév alkalmából *Porter* Vilmos nagy áruházába, a Szabadságtérre. Ezen cikkek közül időszakos kiállítás rendez az áruház, a melynek megtekintésére a közönséget annak idején meg fogja hívni. Nyári fürdőcikkék, uszónadrágok, fürdőkalapok, könnyű ingek, legyezők, félcipők, frottir keztyűk és törülközők, stb. igen olcsón kaphatók *Porter* Vilmos áruházában, a Szabadságtéren. Ot forintos bevásárlásnál minden vevő életnagyságu ingyent fényképet kap, csupán a díszes papírkeretért térítendő meg 3 korona.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadójavatalát érdeklő megbízásokat.

A polgármester fia.

(Akit sikkasztás miatt köröznék.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6

A *Rendőri Közlöny* mai számában a nagybecskereki törvényszék sikkasztás miatt körözteti *Beszedits* István volt szentjánosi segédjegyzőt.

Beszedits Csongrádvármegye előkelő családjából származott, édesapja polgármester, nagybátyja alispán volt nem is olyan messze tőlünk, a legjobb familiákkal van jelenleg is rokonságban. Van érettségije, tanítói és jegyzői oklevele. Volt a biharmegyei *Kis-Jenőn* önálló jegyző is, miután előzőleg Csongrádon viselt a városnál hivatalt.

Könnyelmű életmódját azonban, amire állítólag azóta kapott, mióta elvált tőle a felesége, nem tudta abbahagyni és ez vitte a pálinka meg a kártya karjai közé. Reggeli előtt hat-hét deciliter pálinka meg se kottyant neki.

Tavaly Algyőről lekerült a torontálvármegyei Szent-János községbe segédjegyzőnek; meg is szerették hamarosan munkabírása, tudása, használhatósága miatt. Kártyázni itt már nem volt képes, annál többet ivott. Hogy pedig fedezhesse a kiadásait, ez év február havában sikkasztani kezdett. O kezelte a kis falu postáját és így könnyebben operálhatott. Akkor jöttek rá cselekményeire, mikor egyes lakosok kérték a nyugtáikat elküldött pénzük után.

Beszedits gyanította, hogy leleplezik, azért háromnapos szabadságot kért. Másnap azonban a vármegye már kérte az utadó beküldését. A pénztáros azt felelte erre, hogy már három hónap előtt átadta *Beszeditsnek*. Tudakozódtak azután a zichyfalvi postán és kitűnt, hogy az utadót tényleg nem küldték el.

Ugyanakkor *Beszedits* háziasszonya egy csomó aktát vitt *Demkő* Géza jegyzőhöz, *Beszedits* szalmazsákjában akadt rájuk. Ezek voltak azok az eltüntetett irások, a melyek nélkül aligha jöhettek volna rá a sikkasztásra.

A tizennegyedik napon lerongyolódva előkerült *Beszedits*. Az előjáróság ekkor öröket állított az ablaka alá, meg az udvarára, hogy vigyázzanak rá, míg megjönnek a közből értesített csendőrök. Reggel azonban az utcán álló plajás bement diskurálni az udvaron levőhöz s ezt az időt felhasználta *Beszedits* arra, hogy kibujjék a hihetetlenül szűk ablakon. Az örök utána rohantak kocsin, elfogták és átadták a csendőröknek, akik előtt beismerte sikkasztását. Ezek azután szabadon bocsátották.

Nyolc napig Versecen élt csalásból, előkelően étkezett a vendéglőkben, végül meg akart szökni. A rendőrség azonban letartóztatta, majd később szabadlábra helyezte.

Később visszatért Szent-Jánosra és ott zugirászattal foglalkozott egy ideig, intrikált a volt jegyzője ellen, végül eltűnt. Közből a nagy-

becskereki törvényszék megindította ellene a 300 forint elikkasztása miatt a vizsgálatot, vád alá is helyezte, de *Beszeditsnek* nyoma veszett. Most merült ismét fel a láthatáron a törvényszék körözésének formájában.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Falkai a kir. táblán.** *Falkai* László, az Amerikából visszahozott levélhordó, aki huszemer forintos sikkasztása miatt immár jogerősen egy évi börtönre van ítélve, ma egy régebbi büne miatt állott a budapesti kir. ítélőtábla szüneti tanácsa előtt. A posta azzal is vádolta ugyanis *Falkait*, hogy elikkasztott egy tíz forintos pénzküldeményt, amely egy *Kohn* Adolf nevű embernek szült. *Falkai* a törvényszéken azzal védekezett, hogy legfőképpen hibás kézbesítésről lehet szó, mert lehetséges, hogy a tömérdek *Kohn* Adolf közül nem az igazinak adta át a pénzt. A bíróság azonban *Falkait* bűnösnek találta, s hat hónapi börtönre ítélte. *Falkai* főlebbezése folytán az ügyet *Horváth* Béla táblai bíró előadásában ma tárgyalta a kir. ítélőtábla, mely előtt *Falkai* védekezését megismételte. A tábla azonban e védekezésnek szintén nem adott hitelt, s a törvényszék ítéletét helybenhagyta. *Falkai* semmiségi panaszt jelentett be.

NAPIREND.

Augusztus 7. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Kajetán. — Protestáns naptár: Kajetán. — Görög-keleti naptár (július 25.): Anna. — A nap két 4 óra 30 perckor, nyugszik 7 óra 8 perckor. — A hold két 8 óra 47 perckor, nyugszik 8 óra 40 perckor.

Közele-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülőterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, száraz, zivatarok.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Schwabach* Viktor, *Német* Boly. — *Lawitz* Márkus, *Battaszék*. — *Rosenthal* Dániel és fia, keresk. cég *Debrecen*. — *Paunz* Sámuel és fivére, bej. cég *Dombóvár*. — *Borbola* Sándor, *Makó*. — *Stein* M. és társa, keresk. cég *Budapest*. — *Hertner* Henrik, *Budapest*. — *Steiner* L., *Kisvárdá*.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 6.

Déltőzsde. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Szállard irányzat mellett 15.000 métermázsza került forgalomba, 15 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaműek közül rozs és zab 10 fillérrel drágább. Időjárás meleg.

Zárlat 12 órakor:

Buza októberre	6.66— 6.67
Buza 1903. áprilisa	7.01— 7.02
Rozs októberre	5.74— 5.75
Rozs 1903. áprilisa	6.04— 6.05
Zab októberre	5.33— 5.34
Zab 1903. áprilisa	5.58— 5.59
Tengeri augusztusra	4.90— 4.91
Tengeri 1903. májusra	5.16— 5.17
Repce augusztusra	10.35—10.45

Zárlat 5 órakor:

Buza októberre	6.64— 6.65
Buza 1903. áprilisa	6.98— 6.99
Rozs októberre	5.70— 5.71
Rozs 1903. áprilisa	6.— 6.01
Zab októberre	5.34— 5.35
Zab 1903. áprilisa	—
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.12— 5.13
Repce augusztusra	10.30—10.40

Zárlat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	689.25
Magyar hitelrészvény	732.50
Leszámitolóbank részvény	470.—
Rima-Murányi vasmű részvény	506.—
Oszták-magyar államvasuti részvény 712.50	
Közuti vasut	639.—
Városi villamos vasut részvény	336.75

Erdélyország leghibesebb cigányzenekara Aradon

Ma csütörtökön, aug. 7-én,
pénteken és szombaton a

KÖZPONTI SZÁLLODA

Salaaz-utcai

TÜNDÉRKERTJÉBEN, Pongrácz Lajos

kolozsvári cigányzenekara hangversenyez.

Kezdeté 8 órakor. — Bemenet díjtalan.

Számos látogatást kér

NAGY LAJOS,

szállodás.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temevár felé:	Temevár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Irtá: **Hardy I. D.**

(44)

(Folytatás.)

Midőn keresztülment az olvasótermen, Fitzallant látta ott ülni újságot olvasva, ekkor az az ötlete jött, hogy egy kicsit puhatólózni fog az orvosnál.

— Tudja orvos ur, — kezdte minden bevezetés nélkül — hogy mi tűnt fel nekem az imént? Az, hogy az ön arca csodálatosan hasonlít azéhoz a Charcote Györgyéhoz, kiről a minap beszélgettünk.

George úgy választotta helyét, hogy arca egészen árnyékban volt, míg az orvosára a világosság teljesen ráesett. Fitzallan arcán egy izom sem mozdult meg, mikor sötét tekintettel azt felelte, hogy ez a hasonlatosság ránézve egy csöppet sem hízog; de bámulatos önrulma nem tudta megakadályozni, hogy arcán fakó sápadtság ne ömöljön el, míg acélkék szeméi halványan felvillantak. George észrevette ezt s csak megerősödött gyanújában; az orvos letette újságját s hidegen felelt:

— Nagyon csodálom, hogy ez a hasonlóság önnek nem tűnt fel előbb, sir George.

— Valóban csodálatos is — felelt George, — majd jelentősen tette hozzá: Egy különös alkalom keltette fel bennem ezt az emléket.

Sejtette-e Fitzallan, hogy milyen körülményre vonatkoznak George szavai? Annyi bizonyos, hogy nem kért felvilágosítást, hanem rövid hallgatás után így szólt:

— Már többször mondták nekem, hogy hasonlítok ehez, vagy ahhoz az emberhez, de az egész új dolog előttem, hogy gyilkoshoz hasonlítanak. Csak az a szerencse, hogy hasonlóan már meghalt, mert eleven gyilkoshoz hasonlítani meg határozottan nagyon kellemetlen dolog volna.

Fitzallan orvos kitűnő színész volt, amit éppen nem lehetett volna Georgetől mondani; arcán meglátszott az elfogultság, a hangja elszorultan esengett, midőn így felelt:

— Hogy Charcote György valóban meghalt-e azt nem lehet biztosan tudni. Azt mondják, vízbe fuladt.

— Hm, akár vízbe fuladt, akár felakasztották, egyre megy. Aki meghalt halott marad — felelt Fitzallan egykedvűen.

— A különbség csak az, — felelt George élesen szemügyre véve az orvost, — hogy a vízből könnyebb kimenekülni mint a hóhér kezéből.

— Ez tény, sir George; úgy látszik, ön felettébb érdeklődik szegény Charcote György iránt! Mivel azonban az én hozzá való hasonlatosságom egy cseppet sem hízog rám nézve, rendkívül lekötelezne, ha a feleségem előtt nem emlegetné.

— Ezt egyelőre megígérhetem önnek, — felelt George elgondolkodva, míg szeme még egyszer vizsgálódva siklott végig az orvos arcán. Fitzallan szemében most határozottan elenséges kifejezést vett észre s George azt gondolta magában, hogy neki nem volna tanácsos Fitzallannal valami elhagyatott helyen találkozni.

— Ön kirándulásra indul, sir George, — kérdezte most az orvos közömbösen.

— Igen, — felelt George, — nemsokára utrakelünk.

— Akkor nem rablom el az idejét továbbra is, — felelt Fitzallan s újra belemélyedt az újságba, míg George hideg meghajlással távozott.

Künn a csarnokban töprendve állt meg George. Csupán gyanu alapján nem léphet fel Fitzallan ellen, bizonyosságot kell szerzenie, de hogyan? Hirtelen eszébe jutott egy körülmény, melyet eddig elfeledett; apjának egy másik régi alkalmazottja, bizonyos Tolson Vince a szóban forgó Charcote Györgyöt nagyon jól ismerte s egyszer beszélgetés közben azt is elmondta, hogy a gyilkos nyakán van valami jel. Ez a Tolson még életben volt s bizonyára képes lett volna megállapítani a személyazonoságot; George gyors elhatározással a csarnok egyik fiúkéjében levő íróasztalhoz ült s pár sietve írt sorban arra kérte Tolson, hogy vagy jöjjön azonban Meritorsba, vagy pedig ha ez lehetséges nem volna, írja meg postafordultával, hogy milyen jel volt a gyilkos Charcote György nyakán mert a Quisisana villa lakói közt van valaki aki feltűnően hasonlít Charcotehoz.

Míg George a levélpapírra hajolva írt, Fitzallan halk léptekkel s észrevétlenül ment végig a folyosón. George most ráírta a címet a levélre, aztán beledobta az asztalon álló kis szekrényébe, mely erre a célra szolgált és sietett felkeresni menyasszonyát, hogy bucsút vegyen tőle.

Mikor jössz vissza George? — susogta lady May, hozzásimulva vőlegényéhez.

— Ah, fájdalom, csak nagyon későn, jóval éjjel után — felelt George — a vasuti csatlakozás is olyan rossz, hogy csak egy óra felé indulhatok el Linglyből. Mire ide érek lesz legalább is két zra, ha nem három.

— U akkor csak holnap találkozunk, — panaszkodott May.

— Igen kedvesem. Nem lehet másképp, ma Ray lesz a gavallérod, — felelt George mosolyogva. Azt remélte, hogy ily módon tarthatja legbiztosabban távol Rayt az orvostól.

— Mintha bizony Ray pótolhatna tégedet — durraskodott May.

— Nem is szeretném, ha úgy lenne, — nevetett a boldog vőlegény s ebben a pillanatban jelentették, hogy kocsija, mely az állomásra viszi, elő állt.

A leányok, Ray, Percivalné és Fitzallanné a kapu bejáratánál álltak, hogy bucsút vegyenek Georgetől, az orvost nem lehetett látni s George jobb szerette volna, ha Fitzallanné sem lett volna ott, mert egész komolyan aggódott Ray miatt. Most elő állt a kocsija; George a kalapjával intgetve üdvözölte a kapuban állókat, aztán elporzott az uton.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Árverési hirdetmény.

Alulírott tömeggondnokhelyettes ezennel közhírré teszi, miszerint Schelt Pál ujaradi cég csődtömege választmányának f. évi július hó 28-án tartott választmányi ülésén kelt határozata folytán a csődtömegehez tartozó és a csődleltár 28—643. tételei alatt összeirt és 1125 korona 51 fillérre becsült áruk, bolti felszerelések zárt írásbeli ajánlat útján a következő feltételek mellett adatnak el:

1. A csődleltár 31—643. tétele alatt felvett s 1014 korona 41 fillérre becsült áruraktár és a csődleltár 28., 29. és 30. tétele alatt felvett és 111 koronára becsült bolti felszerelvények külön-külön ajánlat tárgyát képezik.

2. Kikiáltási ár a becsár, s annak 10 % a bánatpénzül leteendő.

3. Zárt írásbeli ajánlatok a bánatpénzzel együtt f. évi augusztus hó 11-ének délelőtt 10 órájáig Theisz Miklós ujaradi kereskedő csődválasztmányi elnök kezéhez adandók be.

4. Bánatpénz nélküli ajánlatok nem fogadhatók el és a felajánlott vételár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó és eltérés esetén a betűkkel kiírt összeg fog irányadóul tekintetni.

5. Vevő az üzlet és raktárhelyiségeket három nap alatt kiüríteni tartozik.

6. Vevő az áruk elvitele előtt az egész vételárat tömeggondnokhelyettes kezéhez kifizetni tartozik és a mennyiben a jelzett három nap alatt a vételár lefizetése és illetve az áru átvétele iránt nem jelentkezik, úgy bánatpénzét elveszti és az ő költségére és veszélyére új ajánlati verseny fog megtartatni.

7. Az ajánlat az ajánlattevőre feltétlenül kötelező, a választmány azonban fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül a legalkalmasabbnak látszót, esetleg egyiket sem fogadja el, mely utóbbi esetben, vagy a mennyiben ajánlat be nem érkeznék 1902. évi augusztus hó 11-én déli 12 órakor Uj-Aradon Pheisz Miklós kereskedő választmányi elnök irodájában szóbeli árlejtés fog megtartatni, s a mennyiben ez sem vezetne eredményre, úgy f. évi augusztus hó 12-ének délelőtti 8 órájától kezdve bírósági végrehajtónak közbenjöttével Uj-Aradon vb. üzleti helyiségében az áruk tételenkint nyilvános árverésen fognak eladatni.

8. A csődleltár alulírott tömeggondnokhelyettesnél Temesvárott és Bánovits Arpád urnál Uj-Aradon megtekinthető és ez utóbbi az árverésre bocsátott tárgyakat is megmutatja.

Temesvárott, 1902. július 31-én.

Dr Weisz Bernát,

h. tömeggondnok.

Nagymennyiségű
Deszka
és
lécz
eladó
az Aradi
Nyomdarészvény-
társaságnál.

Jó órákat olcsón

küld 3 évi írásbeli jótállás
mellett privát vevőknek

Konrád János

órágyára,
aranyárak kiviteli háza

BRÜX, 270 sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra „ 5.80.
Valódi ezüst láncz frt 1.20.
Nickel ébresztő óra „ 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van ki-
tüntetve. ezermintalan arany, ezüst kiállítási érem,
valamint szertnyai elismerő levél van birtokomban. 1880

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

2084—1902. kig. szám.

Vinga nagyközség előljaróitól.

Hirdetmény.

Vinga nagyközség előljarói a képviselőtestület 101. sz. ha-
tározata folytán közhírré teszik, hogy Vinga nagyközség java-
dalmát képező országos és heti vásári helypénz dijszedési jog
1902. évi szeptember hó 4-én d. e. 10 órakor a község ház ta-
nácstermében nyilvános árverés útján 1902. évi november hó
1-én kezdődő időtől három egymásután következő évre nyilván-
os árverés útján bérbeadni fog.

Miről árverelni kívánók arról értesítettnek, hogy az árve-
rés feltételek az előljaróságnál a hivatalos órák alatt megte-
kinthetők.

Vingán, 1902. évi július hó 21-én tartott képviselő-testü-
leti közgyűlésből.

Schäffer József,

Dupeza,

főjegyző.

1363

bíró.

Uj butor-raktár
a Boros Béni-téren.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tu-
domására hozni, hogy **Aradon, Boros Béni-tér**
2. szám alatt (Kneffel-féle ház) egy a mai kor igé-
nyeinek teljesen megfelelő

butor-raktárt

nyitottam, hol azonkívül mindennemű **konyha-**
berendezést is raktáron tartani fogok.

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy legjobb mi-
nőségű áru, jutányos árak és pontos szolgálat által nagy-
becsű vevőimet kielégíthessem és teljes megelégedésüket
kinyerjem, miért is kérem szives megrendelésével ki-
tüntetni és raktáramat b. látogatásával megtisztelni.

Teljes tisztelettel

Bauer Mihály,
asztalos mester.

1314

Feltűnő eredmény érhető el
a Hajós-féle
Ibolya-Créme

használatát által, mely egy pár nap alatt elmulaszt **Szenplő, májfolt, bi-**
birca, bőrvörösséget és mindennemű arczfoltosságot. E remek
ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek követke-
zésben a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, rózsza és krém színben
egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Olcsóbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálójánál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: **Vojtek Kálmán, Tábor Gyula,** Pécskán: **Adler Gy. Lajos,** Simándon: **Csiky Lukács** gyógyszerész uraknál.

MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban el-
terjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszűntet szeplőt
májfoltot, bőrrakát (mitesser) és minden arczfoltosságot. Massaza-
hoz használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszertárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Podor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Fe-
rencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi
Antal, Cs.-Paloán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: H. Pekker István,
Földékon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István,
Győrkon: Masznik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schögl Pál, Kun-
ágotán: Fejes Lajos, Kurticson: Hackenberger László, Mezőgyeszében: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácsbázan: Szabady Viktor, M.-Radán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzeros Ádám, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: Rokszin János, Pankotán:
Posevitz Gusztáv, Pityvaroson: Szabados József, Székudvaron: Frumm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor,
Tauczon: Kuntz János, és Uj-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszertárakban.

Rozsnyay-féle
chinin czukorka, chinin csokoládé

pályakoszoruzott készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő siker-
rel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi,
ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása
olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a
szoba levegőjének felfris-
sítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Colloidium.

Kitűnő, minden más szert
felülmuló hatású tyukszem
és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek
segélyével pár perc alatt zamatos, finom
likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császarkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanillia
Benedictine	Curacao	Kávé	Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszertárában
Aradon, Szabadság-tér.

Lakás kiadó.

A Viztorony mellett, az ujonnan épült emeletes házban, egy három szobás modern lakás kiadó. Bővebbet ugyanott. 1362

TELEFON +

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Udvari lakás kiadó.

Bővebbet 1346

Bing Edénél,
József főherceg-ut 5. sz. alatt.

Felvétetik

egy pénzbeszedő óvadékkal, egy
ügyes fűszer és csémege kereskedő
segéd. Bővebbet Csernovits Péter
utca 2. 1379

Eladó ház.**Az Ilona-utca 2. számú**

15 évig adómentes

új ház,

mely jól jövedelmez, szép ud-
var és kert hozzá,

kedvező vételár mellett

szabad kézből

olcsó áron eladó.

Bővebbet ugyanott a háztu-
lajdonosnál. 1313

Gurahonczai**portlandcemento**

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tal megszabott normáitól 60-70 szá-
zalekkel felülmúlja. Rendkívül finom
örlésben, kis és nagy mennyiségben,
gyári áron kapható

Krisán János Arad, nagyvárad-ut 12. és

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak

szertáránál

Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-
sült Vasutak központi irodája is elfog-
gad és a cementet kívánataira házhoz
szállítja. 274

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Van szerencsém a közelgő bevonuláshoz

egyenruházati műtermemet

szíves figyelmükbe ajánlani, hol

mindennemű egyenruhák

előírás szerint

jó szabásban és legjobb kivitelben készíttetnek.

Tisztelettel

1331

INOKAI TÓTH LAJOS,

Arad, Andrássy-tér 25. sz. (Neuman-palota).

Arjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálók.

2418—1902. szám.

Ujszentanna község jegyzőjétől.

Pályázati hirdetmény.

Ujszentanna község jegyzőségénél megüresedett évi 900
korona fix fizetéssel, anyakönyvvezetőhelyettesé történendő
kineveztetése esetén 60 korona tiszteletdíjjal, s mintegy 240
korona évi mellékjövedelemmel dotált

okleveles irnoki állásra

ezenel pályázatot hirdetek. A német nyelvnek szóban való
birása megkívánatik. Személyesen jelentkezők s nős egyének
előnyben részesülnek. Az állás e hó 16-ig feltétlenül elfogla-
landó.

Ujszentanna, 1902. augusztus hó 5.

1377

Vass Dezső,
jegyző.

Egyedül valódi angol

THIERRY-féle BALZSAM.

Egészség-rendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

AZ ÜVEGEK FŐSZERELÉSE KERESKEDELEM-TÖRVÉNYI MINTA-VÉDELEM ALATT ÁLL.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használ: 1. Hasonlíthatlan ha-
tású gyógyszer a tudó és mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot és
megszünteti a köhögést, elűzölíti a fájdalmas köhögést s meg ilyen időt
bajokat is meggyógyít. 2. Kétféle hatása van torokgyulladásnál, rekedtség-
nél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszűntet minden lázt.
4. Meglehetően gyógyítja a maj, gyomor és a belek minden betegségét, kül-
önösen gyomorgörbösöt, köhögést és hasragást. 5. Gyenge hashajtó és vér-
tisztító hatású, tisztítja a vesekét, megszünteti a hypochondriát és busko-
morságot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kétféle szolgálatot tesz fog-
fájásnál, odvas fogaknál, szájpénésznél, minden fog és szájbajnál, megszan-
teti a felbőgést s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Kétször kétféle
gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orbánczra,
pattanások, füstölék, szemölcsök, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh,
kősz s kitésekre, felpatogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a fejtá-
jást, zugást, szakadást, köszvényt, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a
fenti zöld apácza-vedjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a
gyárámból való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott
eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyar-
ország minden postaiállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4
korona, Bosznia és Herzegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4
korona 60 fillér, 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. —
Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kihatás még a legregibb

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcse

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy
amputálás is elkerülhető és utóérhető, úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is.
A valódi Centifolia-kenőcs használható: gyermekágyas fájó mellére, tejfolyás megakadásánál, mell-meg-
keményedés, orbáncz, minden idült bajknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sőfolyás, dagadt lábak-
nál, sőt csontszűrésnél is: utós-, szurás-, vágás-, zúzás- és lövebékénél; minden idegen anyag, mint: üveg
vagy faszilánk, homok, serét, tövis stb. kiszívására; mindenféle dagadókat, kelések, támadások, pokol-
var, sőt rákbanál is; gillisták ellen, körömméreg, pörsevés, sebes lábak, mindenféle égési sebek, fa-
gyos tagok, a beteg fekvésnél fájó tagjaira, nyakdagadatok, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-óvar
stb. bántalmak ellen. Két tégelyre kevesebb nem küldetik; a szállítás csak az árak előleges beku-
ldése vagy utánvét mellett történhetik. Két tégely ára szállítóval, portó és csomagolással együtt 3
korona 60 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindezeki óvatuk a hatástalan hamisítványok
vásárlásából s tessék ügyelni, hogy minden tégelyre a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke
des A. Thierry in Pregrada“ beütve legyen.

A gyógyhatásukban utóérhető eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg,
minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenved-
nek és azért bármely évszakban szétküldhetők. Legtöbbször már az orvos megérkezéseig is segítenek,
nagyon természetes, hogy sohasem szabad hamisítványokat, vagy pedig más értéketlen és hatás nélküli
ugynevezett pótszereket használni, amelyekért a pénz biába döbják ki, hanem csakis ezen két régen
jónak elismert, valódi, olcsó, megbízható és mindamellett teljesen ártalmatlan világghírű szer kell vásá-
rolni, amelyeket minden családban minden előfordulható esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig
ezen szerek a valódiság minden kellékével ellátva nem voltak kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül

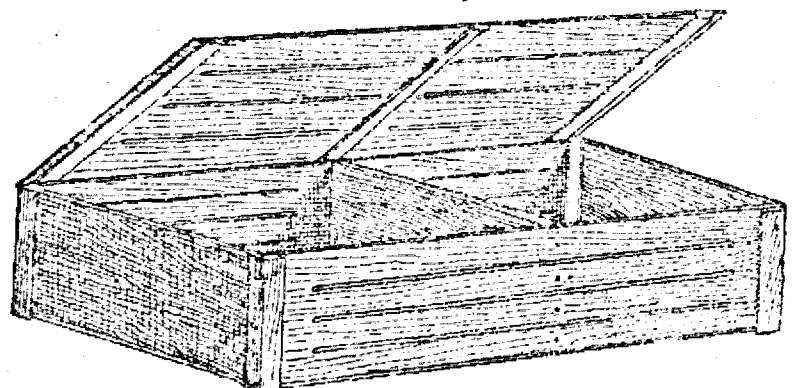
Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke“ Pregrada bei Robitsch-Sauerbrunn

megrendelni.
Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerésztárban, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerésztárban, Bécsben
C. Brady gyógyszerésztárban. 1901

MUNK II. ÉS FIAI

gőzfűrész, parket-, hordó-, láda- és faárugyár
Maros-Szlatina, Aradmegye.

Ajánlják szőlőszállításra legalkalmasabbnak elismert

szabadalmazott faretkeiket,

a csomagoláshoz szükséges

fagyapotot, és legújabb szőlő-állványait.

Fagyapot minden rekeszhez ingyen.

Kedvezményes szállítási díjak.

Képviselő: SCHÄFFER HENRIK, Arad,

Andrássy-tér, Bing-ház. — Telefon 208. sz.

1374